

מאפיינים חברתיים וכלכליים של בני 65+

3. מאפיינים חברתיים וכלכליים של בני 65+

מבוא

פרק זה של השנתון עוסק במאפיינים חברתיים וכלכליים נבחרים של בני 65+. מוצגים בו נתונים על רמת השכלה, על תעסוקה, על מקורות הכנסה ועל הרכב הוצאות, ואינדיקציות למצב הכלכלי, כגון: מקבלי השלמת הכנסה, תחולת העוני ובעלות על מוצרים בני-קיימא. כמו כן מוצגים נתונים מתוך הסקר החברתי של הלמ"ס, המתארים את מצבם החברתי של בני 65+, בנושאים כגון תחושת הבדידות, נופש, שימוש במחשב, רמת הדתיות, בדידות ועוד.

אנו פותחים את הפרק בנתונים על רמת ההשכלה. רמת ההשכלה היא אינדיקציה כללית למצב החברתי-כלכלי, בגלל הקשר בין השכלה לבין מאפיינים אחרים, ובהם: תעסוקה, מצב בריאות, הרגלי בריאות, צרכים ודפוסי שימוש בשירותי בריאות ורווחה ודפוסי בילוי זמן. מספר לוחות בשנתון מציגים את נושא ההשכלה, כולל מגמות ברמת ההשכלה לאורך זמן.

השתתפות בני 65+ בכוח העבודה אף היא גורם חשוב, הן כמקור הכנסה המשפיע על מצבם הכלכלי, והן בגלל חשיבותה של העבודה בחיי האדם המבוגר, משום שהיא משפיעה גם על מעורבותו החברתית. דפוסי ההשתתפות בכוח העבודה מושפעים ממדיניות חברתית, ולא רק מתהליכים חברתיים וכלכליים. בשנתון מוצגים נתונים גם על אנשים שטרם הגיעו לגיל פרישה, כלומר בני 55+, מכיוון שתהליכי הפרישה מתחילים כבר בגילים אלו. גיל הפרישה מעבודה וגיל הזכאות לקצבת זיקנה היו בתהליכי שינוי ונמצאים גם כעת בתהליך שינוי. מספר לוחות בשנתון עוסקים בנושאים אלו ובהם מוצגים הנתונים על פי הגדרות גיל הזכאות לקצבת זיקנה. ביתר הלוחות המגמה שלנו היא להציג נתונים לבני 65+ שהוא הגיל המקובל לזקנים. נתונים על היקף האוכלוסייה ועל יחס התלות לפי גיל הזכאות לקצבת זיקנה (נשים בנות 62 וגברים בני 67, בשנת 2020) אפשר למצוא בלוח 1.6 ובלוחות 1.40-1.41 וכן בהסברים ללוחות במבוא לפרק 1.

השנה נוסף לפרק לוח מתוך 'סקר ביטחון אישי 2020' של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

בדרך כלל, הנתונים בלוחות מוצגים ברמת הפרט או לפי הרכב משק הבית, אולם, במספר לוחות העוסקים במצב הכלכלי הוצגו נתונים המתייחסים למשקי בית שבראשם עומד בן 65+, דהיינו, לפי ראש משק הבית.

בסקר הוצאות משק הבית של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המהווה מקור לרוב הנתונים הכלכליים בפרק זה, חלו בשנת 2019 שינויים, ועל כן נוצר שבר בסדרת הנתונים ואין להשוות את נתוני הסקר עם הנתונים משנים קודמות. ראו הרחבה בחלק ההגדרות.

הנתונים בפרק זה מבוססים בין היתר על נתוני המוסד לביטוח לאומי, על סקרי כוח אדם, על סקר הוצאות משק הבית והסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ממצאים עיקריים

- ♦ בחינת **מספר שנות לימוד** בקרב בני 65+ מלמדת כי ב-2020 היו 6.9% מהם בעלי עד ארבע שנות לימוד, 12.4% בעלי 5-8 שנות לימוד, 33.4% בעלי 9-12 שנות לימוד ו-47.3% בעלי 13+ שנות לימוד (לוח 3.1).
- כתוצאה ממגמה של עלייה ברמת ההשכלה הכללית, עלתה **במהלך השנים** רמת השכלתם של בני 65+. לדוגמה, בשנת 2000, כ-20% מהם היו בעלי עד ארבע שנות לימוד לעומת 6.9% בשנת 2020, ו-25.7% היו בעלי 13+ שנות לימוד לעומת 47.3% בשנת 2019 (לוח 3.1).
- קיימים **הבדלים במספר שנות הלימוד בין המינים**: בשנת 2020, אחוז הגברים בני 65+ בעלי עד ארבע שנות לימוד (4.0%) נמוך מזה של הנשים בנות 65+ (9.2%), ובקצה השני 50.5% מהגברים הם בעלי 13+ שנות לימוד, לעומת 44.7% מהנשים (לוח 3.1).
- קיימים **הבדלים במספר שנות הלימוד בין קבוצות האוכלוסייה**: אחוז בני 65+ היהודים שלמדו עד ארבע שנות לימוד נמוך מאחוז בני 65+ הערבים,

הן בקרב הגברים והן בקרב הנשים. בשנת 2020 אחוז בני 65+ הערבים שלמדו עד ארבע שנות לימוד היה 16.0% בקרב הגברים ו-48.5% בקרב הנשים, לעומת 2.8% ו-5.7%, בהתאמה, בקרב היהודים (לוח 3.2). גם בקרב בני 65+ הערבים יורד חלקם של בעלי השכלה נמוכה עם השנים (נתונים משנתונים קודמים).

- קיימים הבדלים במספר שנות ההשכלה גם בקרב בני 65+ היהודים לפי יבשת הלידה. ב-2020, אחוז ילידי אסיה-אפריקה שלמדו עד ארבע שנות לימוד הוא 12.2% לעומת 0.5% בקרב ילידי ישראל ולעומת 2.7% בקרב ילידי אירופה-אמריקה (לוח 3.3).

- בית הספר היסודי או חטיבת ביניים הם **בית הספר האחרון** שבו למדו 16.3% מבני 65+ (2020). עבור 32.5% מהם היה מוסד אקדמי בית הספר האחרון שבו למדו (לוח 3.4). בבחינת **תעודת הסיום הגבוהה ביותר** שקיבלו, נמצא שהתעודה הגבוהה ביותר של 19.8% מבני 65+ היא של בית הספר היסודי או של חטיבת הביניים. עבור 16.3% מבני 65+ תעודת הסיום הגבוהה ביותר היא תואר אקדמי ראשון, עבור 12.3% תעודת הסיום הגבוהה ביותר היא תואר אקדמי שני ועבור 2.2% – תואר אקדמי שלישי (לוח 3.5).

♦ לפי נתוני הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020), ל-75.1% מבני 65+ רמת ידיעה טובה או טובה מאוד של דיבור בעברית. לבני 65-74 רמת ידיעה טובה יותר מאשר לבני 75+ (78.9% לעומת 68.3%). מטבע הדברים רמת ידיעת העברית של עולי בריה"מ לשעבר ושל ערבים טובה פחות מזו של יהודים ואחרים: 20.2% מעולי בריה"מ לשעבר, 35.6% מן הערבים ו-79.0% מן היהודים ואחרים דיווחו על רמת ידיעה טובה או טובה מאוד של דיבור בעברית (לוח 3.6).

♦ ב-2020 **השתתפו בכוח העבודה** 21.5% מבני 65+: 29.4% מהגברים ו-15.0% מהנשים. בקרב בני 65-69 השיעור גבוה יותר ומגיע ל-40.7%: 50.7% מהגברים ו-31.6% מהנשים. בין 1970 ל-2000 הייתה מגמה עקבית של ירידה בשיעורי ההשתתפות של גברים. בשנת 1970 היה שיעור ההשתתפות 33.8% ובשנת 2000 ירד השיעור ל-14.2%. בקרב הנשים לא נמצא שינוי משמעותי בשיעור ההשתתפות בתקופה זו. מראשית שנות ה-2000 חלה עלייה בשיעור

ההשתתפות של גברים ונשים בני 65 ומעלה בכוח העבודה. השינוי העיקרי התרחש בקבוצת הגיל 65-69: שיעור ההשתתפות של גברים עלה מ-24.3% בשנת 2000 ל-41.0% ב-2010 ועומד על 50.7% ב-2020. גם שיעור ההשתתפות של נשים בקבוצת גיל זו עלה באופן בולט מ-7.6% בשנת 2000 ל-31.6% ב-2020 (לוח 3.7).

- בין 1970 ל-2000 ירד שיעור ההשתתפות של גברים בני 55-64 מ-88.5% ל-63.9% ומאז עלה שוב ל-76.4% ב-2020. אחוז הנשים בנות 55-64 בכוח העבודה גדל והגיע ל-63.9% בשנת 2020 לעומת 22.1% בשנת 1970 (לוח 3.7).

- שיעור הגברים **המועסקים** בני 65+ עלה מאז שנת 2000 מ-14.1% ל-28.6% (לוח 3.8). בשנת 2020 עמד שיעור בני 65+ **המועסקים במשרה חלקית** על 45.6% מתוך השייכים לכוח העבודה, לעומת 26.5% בקרב בני 55-64. אחוז בני 65+ המועסקים במשרה חלקית (מתוך השייכים לכוח העבודה) נמצא בירידה מאז שנת 2003, אז עמד על 60.1%. אחוז הגברים בני 65+ המועסקים במשרה חלקית (מתוך השייכים לכוח העבודה) ירד מ-53.9% בשנת 2003 ל-29.9% בשנת 2020 ואחוז הנשים בנות 65+ המועסקות במשרה חלקית (מתוך השייכות לכוח העבודה) ירד גם כן בתקופה זו מ-74.1% בשנת 2003 ל-52.3% בשנת 2020 (לוח 3.9).

- בשנת 2020 שיעור ההשתתפות של בני 65+ בכוח העבודה גבוה יותר במחוזות יהודה ושומרון (26.3%), המרכז (25.3%) ותל אביב (21.8%) לעומת יתר המחוזות (לוח 3.11).

- שיעור ההשתתפות בכוח העבודה בגיל 65+ עולה עם העלייה ברמת ההשכלה. כך, למשל, בשנת 2020 11.5% מבני 65+ בעלי חמש עד שמונה שנות לימוד השתתפו בכוח העבודה, לעומת 30.6% מבני 65+ בעלי 16+ שנות לימוד. עם השנים יש שינויים במגמת שיעורי ההשתתפות, בכל רמות ההשכלה. בעוד שבעבר הייתה מגמה ברורה של ירידה בשיעורי ההשתתפות, כעת נראה שיש שינוי במגמה זו: בקבוצות ההשכלה הנמוכות (4-5 ו-8 שנות לימוד) נעצרה הירידה ויש כעת יציבות בשיעורי ההשתתפות ובקבוצות ההשכלה הגבוהות יותר המגמה היא של עלייה בשיעורי ההשתתפות (לוח 3.12).

- בסך הכול, בשנת 2020, היו שייכים לכוח העבודה 237.6 אלף בני 65+, המהווים 21.5% מכלל בני 65+. מהם מועסקים 232.3 אלף איש, המהווים 97.7% מבני 65+ שבכוח העבודה, ו-21.0% מכלל בני 65+ (לוחות 13א ו-13ב).

♦ ב-2019 **ההכנסה הכספית הממוצעת ברוטו** במשקי בית שבהם גרים בני 65+ הייתה 15,045 ש"ח בממוצע. ההכנסה הכספית ברוטו במשקי בית שבהם גרים רק בני 65+ הייתה 12,922 ש"ח בממוצע. **ההכנסה הממוצעת ברוטו לנפש תקנית** (כלומר ההכנסה המתחשבת במספר הנפשות במשק הבית) במשקי הבית שבהם גרים בני 65+ היא 6,848 ש"ח. ההכנסה הממוצעת ברוטו לנפש תקנית במשקי בית של בני 65+ הגרים לבד היא 5,882 ש"ח לעומת משקי בית של זוגות (לפחות אחד מבני הזוג בן 65+), בהם ההכנסה הממוצעת ברוטו לנפש תקנית היא 7,813 ש"ח (לוח 3.14).

- 41.8% מהכנסות משקי הבית שבהם גרים בני 65+ הן מעבודה; 28.6% מההכנסות הן מקצבאות ומתמיכות; 22.2% מפנסיות וקופות גמל; ו-7.4% מהון. קצבאות ותמיכות מהמוסד לביטוח לאומי מהוות 23.9% מההכנסות והן המקור העיקרי לקצבאות: 83.5% (לוח 3.14).

- במשקי בית של זקנים בודדים מהוות ההכנסות מקצבאות ומתמיכות 46.3% מההכנסה; 28.2% מפנסיות ומקופות גמל, ו-13.0% מעבודה (לוח 3.14).

♦ ההכנסה הכספית הממוצעת ברוטו של בני 65+ (פרטים, לא משקי בית) עמדה בשנת 2019 על 7,274 ש"ח. הכנסתם הממוצעת של גברים בני 65+ הייתה 9,509 ש"ח ואילו של נשים בנות 65+ 5,454 ש"ח. 28.8% מהכנסותיהם של בני 65+ מקורן בעבודה, ו-32.4% מההכנסות מקורן בקצבאות המוסד לביטוח לאומי. בקרב הגברים, 37.5% מההכנסות מקורן בעבודה לעומת 16.5% בקרב הנשים (לוח 3.15).

♦ קיימים הבדלים בין קבוצות הגיל בהכנסה הכספית הממוצעת ברוטו בקרב בני 65+. בקרב בני 65-69 ההכנסה ברוטו היא הגבוהה ביותר ועומדת על

1 משקי בית שבהם גרים בני 65+ כוללים את כל משקי הבית שבהם גר לפחות בן 65+ אחד. ככשליש ממשקי בית אלו גרים גם אנשים שאינם בני 65+.

8,378 ש"ח. בקרב בני 70-74 ההכנסה היא 7,389, ובקרב בני 75-79 ההכנסה עומדת על 5,987 ש"ח. בקרב בני 90+ ההכנסה עומדת על 7,514 ש"ח (לוח 3.16).

♦ בשנת 2019 קיבלו 40.2% מהזקנים (גברים בני +67 ונשים בנות +62) שאינם עובדים **פנסייה שוטפת ממקום עבודה** או מקופת פנסייה הקשורה בעבודה (כולל הכנסה מפנסיה מהארץ, הכנסה מקרנות השתלמות, רנטה ופנסייה מחו"ל, הכנסה מקופות גמל וכן הכנסה מקיבוצים). 48.4% מהגברים בגילים אלה שאינם עובדים קיבלו פנסייה, לעומת 35.4% מהנשים. גובה ההכנסה הממוצעת מפנסיה הייתה 5,465 ש"ח; 7,603 ש"ח בקרב הגברים ו-4,717 ש"ח בקרב הנשים (לוח 3.17).

♦ 17.7% ממקבלי קצבת זיקנה ושאיירים קיבלו **השלמת הכנסה** מהמוסד לביטוח לאומי בשנת 2021. אחוז מקבלי השלמת הכנסה נמצא במגמת ירידה מאז 1980, אז עמד השיעור על 45%. אחוז מקבלי השלמת הכנסה **על פי חוק הביטוח הלאומי** ירד באופן משמעותי במהלך השנים, כך, למשל, בשנת 1990 קיבלו 26.8% השלמת הכנסה לעומת 15.1% בשנת 2021 (לוח 3.18).

- **קיימים הבדלים בין היישובים** בארץ בשיעור המקבלים **השלמת הכנסה**, מבין מקבלי קצבת זיקנה ושאיירים. היישובים הבולטים באחוז הגבוה יחסית של מקבלי השלמת הכנסה (למעלה מ-55% מהגבוה לנמוך) הם: ביר הדאג', ערערה בנגב, אל סייד, לקייה וכסיפה. חמשת היישובים הבולטים באחוז הנמוך יחסית של מקבלי השלמת הכנסה הם להבים, קיסריה, עומר, רמת ישי ופרדסייה (לוח 3.19). המועצות האזוריות הבולטות באחוז גבוה של מקבלי השלמת הכנסה הן: אל קסום (53.7%), נווה מדבר (53.4%) ואל בטוף (34.8%) (לוח 3.20).

♦ הרכיב העיקרי **בהוצאה החודשית הממוצעת** של משקי בית של בני +65 הוא דיור (31.0%). במשקי בית שבהם גר זקן לבדו, משקלו של רכיב זה גבוה במיוחד (39.4%) לעומת 30.5% במשקי בית של זוג. מזון (17.3%) ותחבורה ותקשורת (15.6%) הם הסעיפים הגדולים הנוספים בהוצאות משקי בית שבהם גרים בני +65. במשקי בית של זוג, סעיף התחבורה והתקשורת מהווה 18.4% מההוצאה, בעוד שבמשק בית של יחיד סעיף זה מהווה 11.1% מההוצאה. ההוצאה

הממוצעת לבריאות במשקי בית שבהם גרים בני +65 היא 9.1%. בקרב משקי הבית של כלל האוכלוסייה ההוצאה הממוצעת לבריאות במשק בית היא 6.0%. הרכיבים העיקריים בהוצאה החודשית במשקי בית של כלל האוכלוסייה הם דיור (25.0%), תחבורה ותקשורת (19.3%) ומזון (17.6%) (לוח 3.21).

- ההוצאה על חשמל וחימום הדירה מהווה 24.2% מההוצאות על **אחזקת הדירה ומשק הבית** במשקי בית של בני +65. הרכיב של **עזרה בבית** מהווה 26.5% מההוצאות על משק הבית (לוח 3.22).

- ההוצאה על ביטוח בריאות מהווה 36.8% מההוצאה על בריאות במשקי בית של בני +65 (לוח 3.22).

- מתוך **ההוצאה לתחבורה ולתקשורת**, סעיף ההוצאות לכלי רכב הוא הגבוה ביותר ומהווה 53.6% במשקי בית שבהם גרים בני +65 ו-43.8% במשקי בית של בני +65 הגרים לבדם. הוצאות על נסיעה לחוץ לארץ מהוות 30.8% מההוצאה לתחבורה ותקשורת במשקי בית של בני +65. הוצאות טלפון, דואר ותקשורת של בני +65 הגרים לבד הן 15.4% מהוצאות התחבורה והתקשורת לעומת 9.0% בקרב משקי בית של זוג בני +65 (לוח 3.22).

♦ מקרב בני +65, 22.9% מדווחים שהם **יכולים לכסות את ההוצאות החודשיות** ללא כל קושי, ו-3.9% מדווחים כי כלל אינם מצליחים לכסות את ההוצאות החודשיות. בקרב הגברים, 26.3% מדווחים שהם מכסים את ההוצאות ללא כל קושי לעומת 20.1% בקרב הנשים (לוח 3.23).

♦ על פי נתוני הסקר החברתי, 7.9% מבני +65 ויתרו על טיפול רפואי בגלל קשיים כלכליים (מתוך אלה שהיו זקוקים לטיפול רפואי); 6.1% ויתרו על תרופות (מתוך אלה שזקוקים לתרופות); 5.8% ויתרו על ארוחה חמה לפחות פעם ביומיים ו-20.4% ויתרו על תחביב או פעילות פנאי (לוח 3.24).

♦ על פי **התפלגות הכנסות משקי הבית** של בני +65 (בודד או זוג) 22.4% הם ברמת הכנסות של עד 3,000 ש"ח, 40.4% הם ברמת הכנסה שבין 3,000 ש"ח לבין 7,000 ש"ח, 18.0% הם ברמת הכנסה שבין 7,000 ש"ח לבין 10,000 ש"ח ו-19.2% הם ברמת הכנסה שמעל ל-10,000 ש"ח (לוח 3.25).

- **מדידת השוויוניות** בהתפלגות ההכנסות נטו לנפש תקנית באמצעות **מדד ג'יני** מראה כי מידת אי-השוויון במשקי בית של בני 65+ (בודד או זוג) בשנת 2019 היא 0.379 וכי היא גבוהה ממידת אי-השוויון בכלל משקי הבית באוכלוסייה, 0.351 (מדד ג'יני נע בין 0 ל-1, וככל שהוא קרוב יותר ל-1 אי-השוויון גדול יותר) (לוח 3.26).

- בדירוג הרשויות המקומיות לפי שיוכן **לאשכול חברתי-כלכלי**, נמצא כי בשנת 2020 21.2% מבני 65+ חיים ברשויות מקומיות המשתייכות לשלושת האשכולות הנמוכים ביותר, 32.3% מבני 65+ חיים ברשויות המשתייכות לאשכולות הרביעי עד השישי, ו-45.2% מבני 65+ חיים ברשויות המשתייכות לאשכולות השביעי והשמיני. האשכול הממוצע של הרשויות (לפי הדירוג בשנת 2017) שבהן חיים בני 65+ לפי שיוכן הכלכלי-חברתי הוא 5.6 ואילו האשכול הממוצע בקרב כלל האוכלוסייה הוא 5.5 (לוח 3.27).

♦ בשנת 2020 היו כ-102.5 אלף **משפחות עניות** (לאחר תשלומי העברה ומסים ישירים) אשר בראשן עומדים בני 65+ והן מהוות 16.3% מכלל המשפחות שבראשן עומדים בני 65+. כ-193 אלף נפשות חיות במשפחות אלו ומהוות כ-17.2% מכלל הנפשות החיות במשפחות אשר בראשן עומדים בני 65+. מספר המשפחות העניות אשר בראשן עומדים בני 65+ - **לפני תשלומי ההעברה** - היה כ-334.2 אלף, כלומר ירידה של 69.3% במספר המשפחות העניות בעקבות תשלומי ההעברה (לוח 3.28).

- בחינת **העוני בקרב בני 65+ לפי הרכב משק הבית** מראה כי אחוז בני 65+ העניים גבוה יותר בקרב בני 65+ הגרים לבד ומגיע ל-21.1% לעומת 11.9% בקרב בני 65+ הגרים עם בן זוג ו/או עם ילדים (לוח 3.29).

- משפחות שבראשן עומדים בני 65+ הן 22.7% מכלל המשפחות באוכלוסייה והן מהוות 21.0% מהמשפחות העניות בישראל בשנת 2020 (לאחר תשלומי העברה ומסים ישירים); (לוח 3.30).

♦ בשנת 2019, ל-77.5% ממשקי הבית שבהם חיים בני 65+ ול-76.0% ממשקי הבית שבהם חיים רק בני 65+ (בודד או זוג) יש דירה בבעלותם המשמשת את בני משק הבית למגורים (לוח 3.31).

- על פי נתוני הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020), 79.2% מבני 65+ גרים בדירה בבעלותם: 84.9% מן הערבים בני 65+; 78.6% מן היהודים ואחרים; ו-54.7% מן העולים מבריה"מ לשעבר. 81.1% אחוזים מבני 65+ הגברים גרים בדירה בבעלותם ו-77.6% מהנשים בנות 65+ (לוח 3.32).

♦ לפי נתוני הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020), 74.1% מבני 65+ גרים יותר מעשר שנים בדירתם הנוכחית, 61.6% מקרב עולי בריה"מ לשעבר ו-90.1% מקרב הערבים. 55.4% מבני 65+ גרים יותר מעשרים שנה בדירתם הנוכחית (לוח 3.33).

♦ קיימים הבדלים באשר **לבעלות על מוצרים בני-קיימא** במוצרים מסוימים לפי הרכב משק הבית של בני 65+. ב-32.0% ממשקי הבית של בני 65+ (בודד או זוג) יש מייבש כביסה, לעומת 20.4% ממשקי הבית בהם גרים בני 65+ לבד. מכונת כביסה מצויה ב-96.4% ממשקי הבית שבהם גרים בני 65+, וב-93.1% ממשקי הבית שבהם גרים בני 65+ לבד. ב-61.3% ממשקי הבית שבהם גרים בני 65+ יש מחשב ביתי אך רק ב-41.7% ממשקי הבית שבהם גרים בני 65+ לבד. טלפון סלולרי (אחד לפחות) יש ב-92.4% ממשקי הבית שבהם גרים בני 65+ וב-85.4% ממשקי הבית של בני 65+ הגרים לבד (לוח 3.34).

♦ על פי נתוני הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020), ל-63.3% מבני 65+ הייתה **מכונית פרטית או מסחרית** (עד 4 טון) שעמדה לרשות משק הבית שלהם - ל-73.2% מן הגברים ול-55.1% מן הנשים. הבעלות על רכב יורדת עם העלייה בגיל: ל-73.9% מבני 65-74 יש מכונית לעומת 44.4% מבני 75+. ל-17.2% מבני 65+ יש יותר ממכונית אחת לרשות משק הבית שלהם (לוח 3.35).

- 52.9% מבני 65+ **מורשים לנהוג** (בשנת 2020). אחוז הגברים המורשים לנהוג גבוה מאחוז הנשים (74.4% ו-38.1%, בהתאמה). אחוז המורשים לנהוג בקרב כלל האוכלוסייה בגיל 17 ומעלה הוא 72.3% (לוח 3.36).

- לפי הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020), 15.2% מבני 65+ המורשים לנהוג אינם נוהגים כלל. בקרב בני 65-74 12.0% אינם נוהגים

ובקרב בני 75+ 24.0% אינם נוהגים כלל. 57.5% מבני 65+ נוהגים 5-7 ימים בשבוע (לוח 3.37).

♦ מהסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020) עולה כי ל-84.4% מבני 65+ יש **חברים** שאיתם הם נפגשים או מדברים בטלפון. בקרב בני 65-74 ל-88.5% יש חברים לעומת 77.1% בקרב בני 75+ (לוח 3.38).

♦ לפי הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020) 27.9% מבני 65+ מרגישים **בדידות** מדי פעם או לעתים קרובות: 20.8% מהגברים ו-33.8% מהנשים. עם העלייה בגיל עולה תחושת הבדידות. 23.3% מבני 65-74 מרגישים בדידות מדי פעם או לעתים קרובות לעומת 36.1% מבני 75+ (לוח 3.39).

♦ לפי הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020) 8.2% מבני 65+ מרגישים **שאין להם על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה**, 10.5% בקרב הגברים ו-6.2% בקרב הנשים. בקרב בני 65+ הערבים 12.9% מרגישים שאין להם על מי לסמוך (לוח 3.40).

♦ לפי נתוני הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020) 34.6% מבני 65+ דיווחו כי בשנה האחרונה הרגישו מלאי מרץ, תמיד או לעתים קרובות; 63.7% דיווחו כי הרגישו שהם יכולים להתמודד עם הבעיות שלהם תמיד או לעתים קרובות; 7.7% דיווחו כי הרגישו מדוכאים תמיד או לעתים קרובות; 17.5% דיווחו כי הרגישו לחוצים תמיד או לעתים קרובות; ו-17.7% דיווחו כי הרגישו שדאגות הפריעו להם לישון תמיד או לעתים קרובות (לוח 3.41).

♦ לפי הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020), 26.5% מבני 65+ מעסיקים **עוזרת או מטפלת** בתשלום. עם העלייה בגיל עולה גם אחוז המעסיקים עוזרת או מטפלת: 41.1% מבני 75+ מעסיקים לעומת 18.4% מבני 65-74. בקרב יהודים ואחרים 27.1% מבני 65+ מעסיקים עוזרת או מטפלת, ו-20.8% בקרב הערבים. מבין המעסיקים עוזרת או מטפלת בקרב בני 65-74, 13.3% מעסיקים אותה מעל עשר שעות שבועיות ובקרב בני 75+ 37.7% מעסיקים עוזרת או מטפלת מעל עשר שעות שבועיות. מתוך בני 65+ המעסיקים עוזרת או מטפלת, מקבלים 43.1% מימון מגוף ציבורי (כגון המוסד לביטוח לאומי או לשכת הרווחה). שיעור מקבלי המימון עולה עם הגיל. בקרב בני 65-74 23.8% מקבלים סיוע במימון לעומת 58.5% מבני 75+ (לוח 3.42).

- ♦ 16.9% מבני 65+ מתנדבים, לפי הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020). תחום העיסוק העיקרי (36.0% מהמתנדבים) של בני 65+ המתנדבים הוא עזרה לנזקקים (כגון מוגבלים, קשישים, נוער במצוקה, לא עזרה כספית) ו-26.1% מהם מתנדבים בתחום של פעילויות חינוך ותרבות. 47.6% מבני 65+ המתנדבים עושים זאת בהיקף של 10 שעות ויותר בחודש (לוח 3.43).
- ♦ לפי הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020), 35.4% מבני 65+ יצאו לנופש או לטיול בארץ שכלל לינה מחוץ לבית. 41.4% מבני 65-74 יצאו לנופש לעומת 24.7% מבני 75+. 34.4% מבני 65+ יצאו לנופש או לטיול בחוץ לארץ: 41.4% מבני 65-74 ו-22.1% מבני 75+ (לוח 3.44).
- ♦ על פי נתוני הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020), 53.8% מבני 65+ משתמשים במחשב – 59.7% מן הגברים ו-48.8% מן הנשים. שימושי האינטרנט העיקריים של בני 65+ הם חיפוש מידע (88.0%), רשתות חברתיות ומסרונים (87.4%) ודואר אלקטרוני (66.7%). 52.5% מבני 65+ שמשמשים באינטרנט, עשו זאת לצורך שיחות וידאו או טלפון, 29.0% לצורך קניות ו-24.7% לצורך עבודה. 60.2% מבני 65+ השתמשו באינטרנט באמצעות מכשיר טלפון נייד (לוח 3.45).
- ♦ לפי 'סקר ביטחון אישי 2020' של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה 5.2% מבני 65+ נפגעו מעבריינות ב-12 החודשים שקדמו לריאיון, לעומת 9.3% בכלל האוכלוסייה. 3.0% מבני 65+ נפגעו מעבירה מקוונת ו-1.9% נפגעו מגנבה. 7.7% מבני 65+ חוששים במידה רבה או רבה מאוד להיפגע מאלימות באזור מגוריהם. 12.3% מבני 65+ חוששים במידה רבה או רבה מאוד להיפגע מעבירה מקוונת עקב שימוש באינטרנט לעומת 21.3% בכלל האוכלוסייה (לוחות 3.46 א ו-3.46 ב).
- ♦ לפי הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020), 88.1% מבני 65+ דיווחו על שביעות רצון מהחיים באופן כללי (31.4% מרוצים מאוד ו-56.7% מרוצים). 73.2% מבני 65+ מרוצים ממצבם הכלכלי; 83.2% מרוצים מתחושת הביטחון בהליכה לבד באזור המגורים בשעת החשכה (35.9% מרוצים מאוד ו-47.3% מרוצים) (לוח 3.47).

♦ לפי נתוני הסקר החברתי (ממוצע לשנים 2018-2020), 10.8% מבני 65+ היהודים הגדירו עצמם כדתיים. 3.9% מבני 65+ היהודים הגדירו עצמם כחרדים ו-46.3% הגדירו עצמם לא דתיים-חילוניים. בקרב האוכלוסייה הלא-יהודית, 68.0% מבני 65+ מגדירים עצמם כדתיים (לוח 3.48).

- בהשוואה בין רמת הדתיות בהווה לבין רמת הדתיות בעבר, 15.4% מבני 65+ יהודים ואחרים מגדירים עצמם דתיים בהווה יותר מבעבר, ו-17.9% מגדירים עצמם פחות דתיים בהווה בהשוואה לעבר. לגבי 66.7% מהם מידת הדתיות לא השתנתה. בקרב האוכלוסייה הערבית, 43.2% מבני 65+ מגדירים עצמם דתיים בהווה יותר מבעבר ולגבי 53.7% מידת הדתיות לא השתנתה (לוח 3.49).

הגדרות והסברים

קבוצות אוכלוסייה ודת: בשנת 1999 שינתה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את ההגדרות של קבוצות האוכלוסייה. לפי ההגדרה החדשה, הקבוצה "יהודים ואחרים" כוללת יהודים, נוצרים שאינם ערבים ואנשים ללא סיווג דת; הקבוצה "ערבים" כוללת מוסלמים, נוצרים-ערבים ודרוזים. הנתונים מוצגים על-פי ההגדרה החדשה, אם כי, כאשר מדובר בנתונים שקדמו לקביעת ההגדרה החדשה, כגון לוחות היסטוריים או לוחות המבוססים על סקרי כוח אדם, הם מוצגים על-פי ההגדרה הקודמת של קבוצות אוכלוסייה: יהודים בלבד, וקבוצת "בני דתות אחרות", הכוללת ערבים, נוצרים שאינם ערבים ואנשים ללא סיווג דת.

סקרי כוח אדם: לוחות רבים בפרק זה מקורם בסקרי כוח אדם, המבוצעים על-ידי הלמ"ס משנת 1954. אוכלוסיית הסקר כוללת את האוכלוסייה הקבועה (דה-יורה) של מדינת ישראל - בני 15 ומעלה, את התושבים היהודים הגרים באזור יהודה והשומרון וגם עולים בכוח ותושבים קבועים השוהים בחוץ לארץ תקופה של פחות משנה. לא נכללו בסקר תיירים ותושבים ארעיים, אלא אם כן שהו בישראל יותר משנה ברציפות. החל מ-1968, נכללה בסקר אוכלוסיית מזרח ירושלים, והחל משנת 1982 נכללו גם התושבים הדרוזים בנפת גולן.

בשנת 2012 שינתה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את מבנה הסקר ממדידה רבעונית למדידה חודשית בהתאם להמלצות בין-לאומיות בנושאי תעסוקה ואבטלה. השינויים במבנה הסקר גרמו ל"שבר בסדרה" ויש להיזהר בהשוואות נתוני העבר לנתוני ההווה. השינויים בסדרת הנתונים נגרמו ברובם כתוצאה משינויים במדידה ולא כתוצאה משינויים כלכליים באותה תקופה.

למידע נוסף על סקרי כוח אדם, מומלץ לעיין במקור.

שנות לימוד: מספר השנים שלמד הנחקר באופן סדיר בבתי ספר, ולא לימוד עצמי או השתתפות בקורסים לא סדירים. בספירת השנים מביאים בחשבון רק שנות לימוד שהסתיימו. אם אדם לומד בעת הפקידה, שנת הלימוד מובאת בחשבון.

סוג בית ספר אחרון: סוג בית הספר האחרון שבו למד או לומד הנחקר, גם אם לא סיים את לימודיו בו.

ראש משק הבית: בלוחות על נתוני עוני, ראש משק הבית הוא ראש משק בית כלכלי. הגדרת ראש משק הבית נקבעת לפי "מידת" ההשתייכות לכוח העבודה, ללא התייחסות לגיל ולמין.

- ראש משק הבית הוא המפרנס העיקרי של משק הבית, כלומר המועסק שעובד 35 שעות או יותר בשבוע הקובע (כולל איש צבא קבע), והוא קודם למועסק שעובד עד 34 שעות בשבוע, שקודם לבלתי-מועסק.

- אם יש יותר מאדם אחד במשק הבית שמתאים, לפי ההגדרה, להיות ראש משק בית, ייקבע ראש משק הבית לפי סדר העדיפות שקובע המרואיין.

- אם אין מפרנס במשק הבית, ייקבע כראש משק הבית האדם שהמרואיין מחשיב כראש משק הבית.

הערה: ראש משק הבית הוא אדם בן 18 ומעלה (להוציא משקי בית שבהם המפרנס היחידי הוא בגיל 15-17 ומשקי בית שבהם יש בני 15-17 בלבד).

השבוע הקובע הוא השבוע המסתיים בשבת שלפני בוא הפוקד למשק הבית.

כוח העבודה האזרחי: כוח העבודה האזרחי כולל את כל האנשים מגיל 15 ומעלה, שהיו "מועסקים" או "בלתי-מועסקים" בשבוע הקובע, לפי הגדרות אלה:

מועסקים הם אנשים שעבדו לפחות שעה אחת ב"שבוע הקובע" בעבודה כלשהי תמורת שכר, רווח או תמורה אחרת; כל העובדים בקיבוצים (בין בשירותים ובין בענפים אחרים); בני משפחה שעבדו ללא תשלום 15 שעות ויותר בשבוע; אנשים השוהים במוסדות שעבדו 15 שעות ויותר בשבוע.

קבוצת "המועסקים" מורכבת משלוש קבוצות משנה:

- "עבדו עבודה מלאה" - עובדים שעבדו 35 שעות או יותר בשבוע הקובע. מניין השעות כולל את השעות שהעובד היה עסוק בהן בקשר לעבודתו או לעסקו, כולל שעות נוספות עם תשלום או בלעדיו, שעות המתנה (כגון שעות ההמתנה לעבודה של בעל מונית או של סבל) ושעות ההכנה, שהן שעות עבודה הקשורות בעבודה, אפילו אינן מבוצעות במקום העבודה (כגון בדיקה והכנת שיעורים וחזרות).

- "עבדו עבודה חלקית" - עובדים שעבדו בין שעה ל-34 שעות בשבוע הקובע.

- "נעדרו זמנית מעבודתם הרגילה" - עובדים שנעדרו מעבודתם במשך כל השבוע הקובע בגלל מחלה, חופשה, מילואים, שביתה, מזג אוויר לא מתאים, הפסקת עבודה זמנית (עד 30 יום) או מסיבה אחרת. אנשים שנעדרו מעבודתם וגם חיפשו עבודה אחרת מוגדרים כנעדרים זמנית מעבודתם.

"בלתי-מועסקים" הם אנשים שלא עבדו כלל (אפילו שעה אחת) בשבוע הקובע וחיפשו עבודה באופן פעיל בארבעת השבועות האחרונים, כגון על-ידי רישום בלשכת העבודה של שירות התעסוקה או על-ידי פנייה אישית או בכתב, והיו יכולים להתחיל לעבוד בשבוע הקובע, לו הוצעה להם עבודה מתאימה ("זמינות לעבודה").

אנשים שאינם בכוח העבודה האזרחי הם גילאי 15 ומעלה, שלא היו "מועסקים" או "בלתי-מועסקים" בשבוע הקובע. בקבוצה זו נכללו אנשים שעבדו בהתנדבות ללא כל תמורה, עקרות בית, תלמידים, מי שאינם מסוגלים לעבוד, אנשים החיים מפנסייה, מרנטה וכדומה, שלא עבדו אפילו שעה אחת בשבוע הקובע. כן, נכללו בקבוצה זו חיילים בשירות סדיר.

קצבת אזרח ותיק ושאיירים

מבוטחים בקצבת אזרח ותיק (בעבר קצבת זיקנה) ושאיירים הם תושבי ישראל שמלאו להם 18 שנה, למעט מי שעלה ארצה בגיל 60 ומעלה. זכאי לקצבת אזרח ותיק הוא כל מבוטח, כאמור, שהגיע לגיל קצבת אזרח ותיק. בשנת 2020 גיל הזכאות המותנה במבחן הכנסות לגברים הוא 67, והגיל המוחלט (ללא מבחן הכנסות) הוא 70. לפיכך, קבלת קצבת זיקנה לגברים בגילים 67-70 מותנית במבחן הכנסות. גיל הזכאות המותנה במבחן הכנסות לקצבת זיקנה לנשים הוא 62 והגיל המוחלט (ללא מבחן הכנסות) הוא 70. לפיכך, קבלת קצבת זיקנה לנשים בגילים 62 עד 70 מותנית במבחן הכנסות.

בעקבות שינויי חקיקה בשנים 2002-2003 בוטלה הצמדת הגמלה לשינויים החלים בשכר הממוצע. בינואר 2006 נכנס לתוקפו "הסכום הבסיסי" שהחליף את השכר הממוצע, לצורך קביעת שיעורי קצבות הזיקנה והשאיירים וגם לצורך עדכון. בינואר 2006 עודכנו קצבות הזיקנה והשאיירים ב-1.8%, נוסף על עדכון של 0.9% מינואר 2005, בהתאם לשינויים ברמת המחירים. בינואר 2008 הן עודכנו ב-2.8%, בהתאם לשינויים ברמת המחירים. באפריל 2008 הוגדלו שיעורי קצבות הזיקנה והשאיירים הבסיסיות בשיעור של כ-1.9%. הקצבה הבסיסית ליחיד עלתה מ-16.2% מה"סכום הבסיסי" ל-16.5%, ולהרכבי משפחה אחרים היא עלתה בהתאם. בשנת 2020 גובה הקצבה הבסיסית ליחיד הוא 17.7% מ"הסכום הבסיסי".

החל באפריל 2008 משולמת תוספת מיוחדת בעבור מבוטח שמלאו לו 80 שנה. שיעור התוספת המיוחדת בעבור מבוטח שמלאו לו 80 שנה הוא 1% מה"סכום הבסיסי".

בחק ההתייעלות הכלכלית לשנת 2009 נקבע שקצבאות הזיקנה והשאיירים הבסיסיות יגדלו בהדרגה עד שנת 2011 בשיעור של כ-7.3%. הקצבאות יגדלו בשיעור אחיד כך שיישמר הפער (בשיעור של 1% מהסכום הבסיסי) בין הקצבאות למי שטרם מלאו לו 80 לבין מי שכבר מלאו לו 80.

סכום הקצבה הבסיסית ליחיד בשנת 2020 היה 1,558 ש"ח ולזוג 2,342 ש"ח. סכום הקצבה הבסיסית למי שמלאו לו 80 שנה הוא 1,646 ש"ח ליחיד ו-2,430 ש"ח לזוג.

קבלת הגמלה לא לפי חוק הביטוח הלאומי: המוסד לביטוח לאומי משלם לזקנים ולשאיירים שאינם זכאים לקצבה על-פי חוק הביטוח הלאומי, קצבאות הממומנות על-ידי הממשלה. זכאים לגמלה זו בעיקר עולים חדשים שבזמן עלייתם לארץ היו מעל גיל הפרישה (בהתאם לחוק גיל הפרישה), ולכן אינם מבוטחים על-פי חוק הביטוח הלאומי. שיעורי הקצבאות המשולמות להם זהים לשיעורי הקצבה לפי חוק, והזכאות מותנית בדרך כלל במבחן הכנסה.

השלמת הכנסה: משולמת למקבלי קצבאות אזור ותיק או שאירים שהכנסתם נמוכה, עד לסכום ההכנסה למינימום-קיום, המוגדרת בחוק הבטחת הכנסה לאוכלוסייה זו.

סכום הקצבה **הממוצעת עם השלמת הכנסה** ליחיד ב-2020 הוא 3,238 ש"ח ולזוג 5,111 ש"ח.

למידע נוסף על קצבאות הביטוח הלאומי, מומלץ לעיין בדוח השנתי של המוסד לביטוח לאומי.

ממדי העוני

משפחה שהכנסתה הפנויה לנפש תקנית (ראה להלן הגדרת "נפש תקנית") נמוכה מקו העוני לנפש תקנית מוגדרת כ**משפחה ענייה**.

קו העוני מוגדר כרמת ההכנסה השווה ל-50% מההכנסה החציונית הפנויה לנפש תקנית. קו העוני מותאם לגודל המשפחה על-ידי שימוש בסולם שקילות, המתרגם את מספר הנפשות במשפחה לנפשות סטנדרטיות.

הכנסה פנויה היא ההכנסה הכלכלית של המשפחה (הכנסה המתקבלת מעבודה ומבעלות על אמצעי ייצור פיזיים ונכסים פיננסיים), בתוספת תשלומי העברה ובניכוי מסים ישירים.

תחולת העוני היא מדד המציין את היקף העוני במונחים של שיעור המשפחות העניות בכלל האוכלוסייה.

מדד ג'יני לאי-שוויון בהתחלקות ההכנסות במשק מודד את הפער שבין התחלקות ההכנסות בפועל, לבין התחלקות תאורטית, שבה כל משק בית מקבל

חלק שווה בהכנסה הכוללת של המשק. ככל שהפער קטן יותר - המדד קרוב בערכו ל-0, אז אי-השוויון במשק נמוך יותר. ככל שהפער גדול יותר - המדד קרוב בערכו ל-1, כלומר אי-השוויון במשק גדול יותר.

על דרך מדידת העוני בישראל מומלץ לקרוא בסקירה השנתית ובדו"ח ממדי העוני והפערים החברתיים של המוסד לביטוח לאומי.

סקר הוצאות משק הבית

בשנת 2012 חל שינוי מבני בסקר של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שעליו מתבססת מדידת העוני שעורך המוסד לביטוח לאומי. במקום להשתמש בשילוב של סקר הוצאות משק הבית וסקר הכנסות (כפי שהיה נהוג בין 1997 לבין 2011) הופסק השימוש בסקר הכנסות ובמקום זאת גדל המדגם של סקר הוצאות משק הבית בו מדווחים הנשאלים גם על הכנסותיהם. בנוסף בוצעו שינויים בכיסוי האוכלוסייה במדגם של סקר ההוצאות. גדל כיסוי האוכלוסייה הערבית בצפון וכן נכללו קיבוצים מתחדשים. בשל שינויים אלו ושינויים נוספים נוצר בשנה זו שבר בסדרה הסטטיסטית על פני זמן שאינו מאפשר השוואה ישירה של נתוני 2012 עם נתונים משנים קודמות.

בשנת 2019 חל שינוי בשיטת הפקידה של הסקר. המראיינים פוקדים את בתי המרואיינים מצוידים במחשבים ניידים במקום בטופסי נייר. עקב כך שונו כל מערכות הסקר וחלו שינויים רבים בשיטת השלמת הנתונים. אלה השינויים העיקריים: (1). שיטת איסוף הנתונים: עד שנת 2018 נאספו נתוני הסקר על גבי שאלוני נייר, ומשנת 2019 הסקר הפך לסקר ממוחשב. (2). שיטת האמידה: בעקבות ירידה בשיעורי ההשבה לסקר שונתה שיטת מקדמי הניפוח של הסקר, במטרה לצמצם טעויות דגימה. השינוי שנעשה משפיע בעיקר בתחום הכנסות משקי הבית והפרטים. (3). הורחבה האוכלוסייה הנדגמת: החל בשנת 2019 נכללים גם תלמידי פנימיות במשקי הבית שבהם מתגוררים הוריהם. (4). שינוי בהגדרת ראש משק בית במקרים שמטפל סיעודי גר במשק הבית: עד שנת 2019 ראש משק בית כלכלי היה המועסק שעובד בדרך כלל מספר רב ביותר של שעות בשבוע, לכן במשקי בית שבהם גר מטפל סיעודי נחשב המטפל ראש משק הבית.

החל משנת 2019 במשקי בית אלו המטפל הסיעודי אינו נחשב ראש משק הבית הכלכלי.

בעקבות שינויים אלו, ובעיקר השינוי בשיטת האמידה, חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות ואין להשוות את נתוני 2019 עם נתונים משנים קודמות.

לוחות המבוססים על נתונים מסקר הוצאות משק הבית

משק בית: קבוצת אנשים הגרים רוב ימות השבוע באותה דירה, ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. במשק הבית נכללים בני משפחה שהם חיילים או לומדים בפנימיות.

משקי בית של בני +65 חולקו לקבוצות הבאות:

- משקי בית שבהם גרים בני +65 - סך-כל משקי הבית שבהם גר אדם בן +65, לפי אחד הצירופים המפורטים להלן;
- גרים לבד - בני +65 הגרים במשק בית של יחיד;
- זוג שלפחות אחד מהם בן +65 - משק בית של שני אנשים אשר לפחות אחד מהם בן +65. מתוך קבוצה זו הופרדו משקי בית של בני זוג אשר שניהם בני +65;
- משקי בית אחרים - משקי בית בני יותר משתי נפשות, אשר לפחות אחד מהמתגוררים בהם הוא בן +65.

נפש תקנית: כדי לדרג את המשפחות לפי מצבן הכלכלי, עדיף למיין אותן לפי הכנסתן לנפש, ולא לפי ההכנסה המשפחתית הכוללת; וכדי להתחשב ביתרונות הכלכליים לגודל משפחה, הן מוינו, לא לפי ההכנסה המשפחתית המחולקת במספר הנפשות למעשה, אלא לפי ההכנסה המשפחתית המחולקת במספר "הנפשות התקניות".

נפש תקנית נקבעת על-פי סולם שקילות, המתרגם את מספר הנפשות במשפחה למספר הנפשות ה"תקניות" שבה. כך, לכל נפש נוספת במשפחה מיוחסת השפעה

שולית קטנה יותר מבחינת העומס המוטל על תקציב המשפחה. במילים אחרות, תוספת ההכנסה הנחוצה למשפחה, כדי לשמור על רמת חיים קבועה, פוחתת עם גידול מספר הנפשות במשפחה.

לפרטים נוספים על דרך חישוב נפש תקנית מומלץ לעיין בסקר הוצאות המשפחה של הלמ"ס, או בסקירה השנתית של המוסד לביטוח לאומי.

הכנסה כספית ברוטו: סך ההכנסות הכספיות השוטפות של משק הבית לפני ניכוי תשלומי החובה. הכנסה זו כוללת את כל ההכנסות מעבודה שכירה של כל אחד מבני משק הבית (עם כל התוספות, כגון חודש 13, דמי הבראה וביגוד, שעות נוספות ופרמיות), מעבודה עצמאית או מעסק, הכנסות שוטפות מתמיכות (כולל העברות ממשקי בית אחרים) ומפנסיות, וכן הכנסות כספיות מרכוש, מריבית ומדיבידנד.

תשלומי חובה: המסים הישירים המוטלים על ההכנסות השוטפות - מס הכנסה ותשלומים לביטוח הלאומי.

הכנסה כספית נטו: הכנסה כספית ברוטו בניכוי תשלומי חובה.

הכנסה כספית לנפש תקנית: ההכנסה הכספית השוטפת של משק הבית (ברוטו או נטו) מחולקת במספר הנפשות התקניות במשק הבית.

הכנסה מהון: כוללת הכנסות מרנטה בארץ ומחו"ל, הכנסות מריבית על פיקדונות ועל איגרות חוב, דיבידנדים על מניות, וכן, את זקיפת הריבית האלטרנטיבית על ההון המושקע בדירה (שאינה בשכירות), הכנסה זקופה מהשתתפות מוסדית בתשלום שכר דירה, והריבית האלטרנטיבית על ההון המושקע ברכב.

פנסייה: הכנסה שוטפת לאחר פרישה מעבודה שמקורה במקום עבודה או בקופת פנסייה הקשורה בעבודה, הכנסה מקרנות השתלמות, רנטה ופנסייה מחו"ל, הכנסה מקיבוצים והכנסה מקופות גמל.

הוצאות לתצרוכת: סך-כל התשלומים שמשלם משק הבית על קניית מוצרים או שירותים, וכן צריכת שירותי דירה ורכב (שקנייתם מוגדרת כהשקעה ולא כתצרוכת). התשלומים כוללים לעתים גם ריבית, דמי הובלה או התקנה. קניית

מוצר נחשבת לפי יום קבלתו; ולכן, מקדמה שמשלם משק הבית על חשבון מוצר או שירות שטרם נתקבלו אינה מוגדרת כהוצאה לתצרוכת.

למידע נוסף על הגדרות אלו מומלץ לעיין בפרסומי הלמ"ס לסקר הוצאות משק הבית.

הסקר החברתי: נערך על ידי הלמ"ס החל מ-2002, והוא נערך מדי שנה, על מדגם של נפשות בגיל 20 ומעלה. המדגם העיקרי לסקר מוצא ממרשם התושבים. בנוסף לכך, מוצא מדגם משלים מתוך אוכלוסיית העולים אשר הגיעו ארצה אחרי בחירת המדגם העיקרי. בשנת 2004 נכללה לראשונה האוכלוסייה הערבית של מזרח ירושלים בסקר. שאלון הסקר בנוי משני חלקים עיקריים: גרעין קבוע, המכיל שאלות קבועות במספר רב של תחומי חיים, וחלק נוסף המוקדש בכל שנה לנושא אחד או שניים הנחקרים לעומק. הלוחות המבוססים על שאלות מהגרעין הקבוע בסקר מעודכנים מדי שנה.

בשל מגיפת הקורונה נערכו מרבית הראיונות של הסקר החברתי בשנת 2020 בטלפון ולא פנים אל פנים, שלא כפי שהיה נהוג בשנים קודמות; כמו כן, בסקר לא נכללה אוכלוסיית הבדואים במחוז דרום. יש להביא שינויים אלו בחשבון בעת השוואת הנתונים לנתוני שנים קודמות. נתוני הסקר החברתי בשנתו מוצגים לרוב כממוצע תלת-שנתי כדי להקטין השפעה של שינויים בדגימה וכדי להגדיל תאים של קבוצות קטנות, כעולי בריה"מ וערבים, ועל כן שינויים אלו בסקר אינם באים לידי ביטוי במלואם. אין להניח כי אומדנים המתקבלים מהסקר החברתי יהיו זהים לאלה המתקבלים מסקרים מדגמיים אחרים של הלמ"ס, כולל אלה המבוססים על מדגמי משקי בית, או מנתונים אחרים אשר אינם מבוססים על סקרי מדגם. לכן, יש להיזהר, כאשר משווים אומדנים מהסקר החברתי לאומדנים מסקרים אחרים.

סקר ביטחון אישי: נערך בשנת 2020 על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בהזמנת המשרד לביטחון פנים. מטרת הסקר היא להציג אומדן סטטיסטי של היפגעות האוכלוסייה מעבירות וכן לספק אומדן לתחושת הביטחון האישי בקרב אוכלוסיית ישראל. הסקר הקודם בסדרה זו נערך בשנת 2014. מרבית הנתונים נאספים באמצעות ראיון טלפוני ומיעוטם באמצעות שאלון ממוחשב הנשלח באינטרנט או באמצעות שאלוני נייר שנשלחו בדואר.

סימנים מיוחדים

ריק = אין נתונים או שהנתונים אינם רלוונטיים
 .. = נתונים עם טעויות דגימה יחסיות גבוהות מ-30%
 () = נתונים עם טעויות דגימה יחסיות בין 15% ל-30%

עיגול מספרים

סיכום הפירוטים אינו מתאים בהכרח לסך-הכול, בגלל עיגול המספרים.

מקורות

ההגדרות והנתונים בפרק זה מקורם בפרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המוסד לביטוח לאומי ומכון מאירס-ג'וינט ברוקדייל.

לוח 3.1: בני 65+ וכלל האוכלוסייה*, לפי מספר שנות לימוד ומין, שנים נבחרות

אחוזים

שנות לימוד						מאפיינים
16+	15-13	12-9	8-5	4-0	סה"כ	
1970						
5.4	5.3	18.2	30.6	40.5	100.0	סה"כ בני 65+
1980						
5.6	6.8	25.2	32.1	30.3	100.0	סה"כ בני 65+
1990						
6.6	8.0	28.1	30.6	26.7	100.0	סה"כ בני 65+
2000						
11.6	14.1	29.4	25.0	19.7	100.0	סה"כ בני 65+
15.2	14.1	29.9	25.0	15.6	100.0	גברים
8.9	14.1	29.1	25.0	22.7	100.0	נשים
2010						
16.1	18.3	31.7	19.9	13.9	100.0	סה"כ בני 65+
20.5	17.4	33.2	19.8	9.1	100.0	גברים
12.8	19.0	30.6	20.1	17.5	100.0	נשים
21.8	22.5	44.9	7.2	3.5	100.0	כלל האוכלוסייה*
21.5	21.3	47.8	7.1	2.3	100.0	גברים
22.1	23.7	42.2	7.3	4.7	100.0	נשים
2015						
22.3	20.2	31.1	16.0	10.4	100.0	סה"כ בני 65+
26.8	18.6	32.2	15.8	6.6	100.0	גברים
18.7	21.5	30.2	16.2	13.4	100.0	נשים
26.0	22.4	43.2	5.7	2.8	100.0	כלל האוכלוסייה*
26.0	20.9	45.6	5.6	1.9	100.0	גברים
26.0	23.8	40.9	5.7	3.7	100.0	נשים

לוח 3.1: בני 65+ וכלל האוכלוסייה*, לפי מספר שנות לימוד ומין, שנים נבחרות (המשך)

אחוזים

שנות לימוד						מאפיינים
16+	15-13	12-9	8-5	4-0	סה"כ	
2019						
25.4	21.7	31.9	13.4	7.6	100.0	סה"כ בני 65+
30.4	20.0	31.7	13.4	4.5	100.0	גברים
21.3	23.1	32.1	13.3	10.2	100.0	נשים
28.3	21.7	43.1	4.8	2.1	100.0	כלל האוכלוסייה*
28.6	19.9	45.3	4.8	1.3	100.0	גברים
28.0	23.3	41.0	4.7	2.9	100.0	נשים
2020						
25.0	22.3	33.4	12.4	6.9	100.0	סה"כ בני 65+
29.1	21.4	33.4	12.2	4.0	100.0	גברים
21.6	23.1	33.5	12.5	9.2	100.0	נשים
27.9	22.1	43.8	4.3	1.9	100.0	כלל האוכלוסייה*
28.2	20.6	45.8	4.1	1.3	100.0	גברים
27.6	23.5	42.0	4.4	2.5	100.0	נשים

מקור: למ"ס, שנתון סטטיסטי
* בני 15+

לוח 3.2: התפלגות בני 65+, לפי מספר שנות לימוד, קבוצת אוכלוסייה ומין, 2020

אחוזים

שנות לימוד	יהודים			ערבים		
	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים
סה"כ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
4-0	4.4	2.8	5.7	33.3	16.0	48.5
8-5	10.8	9.9	11.5	31.0	36.3	26.3
10-9	8.2	8.0	8.4	9.1	10.8	7.6
12-11	26.4	26.1	26.7	14.6	17.2	12.2
15-13	23.7	22.7	24.6	4.0	5.9	2.3
16+	26.5	30.5	23.1	8.0	13.8	3.0

מקור: למ"ס, שנתון סטטיסטי

לוח 3.3: יהודים בני 65+, לפי מספר שנות לימוד ויבשת לידה, 2020

שנות לימוד	סה"כ		ישראל		אסיה-אפריקה		אירופה-אמריקה	
	אלפים	אחוזים	אלפים	אחוזים	אלפים	אחוזים	אלפים	אחוזים
סה"כ*	958.6	100.0	327.0	100.0	250.0	100.0	381.6	100.0
4-0	42.3	4.4	1.8	0.5	30.4	12.2	10.1	2.7
8-5	103.4	10.8	21.7	6.6	55.9	22.3	25.8	6.8
10-9	79.0	8.2	20.2	6.2	30.5	12.2	28.3	7.4
12-11	252.9	26.4	109.2	33.4	75.7	30.3	68.0	17.8
15-13	227.4	23.7	73.7	22.5	32.4	13.0	121.3	31.8
16+	253.6	26.5	100.4	30.7	25.1	10.0	128.1	33.6

מקור: למ"ס, סקרי כוח אדם

* לא כולל מקרים שבהם מספר שנות הלימוד או יבשת הלידה אינם ידועים; הסך הכול, כולל מקרים אלו, הוא 988.7

לוח 3.4: בני +65 וכלל האוכלוסייה, לפי סוג בית ספר אחרון שבו למדו ולפי מין, 2020

סוג בית ספר אחרון	סה"כ	גברים	נשים
סה"כ בני +65 שלמדו (אלפים)	1,055.3	486.0	569.3
סוג בית הספר האחרון (אחוזים)			
סה"כ	100.0	100.0	100.0
יסודי וחטיבת ביניים	16.3	15.3	17.1
תיכון מקצועי או חקלאי	11.3	13.9	9.0
תיכון עיוני	20.0	17.0	22.6
ישיבה	1.2	2.7	0.0
בית מדרש למורים ולגננות	3.0	0.9	4.7
על-תיכון להנדסאים ולטכנאים	6.1	8.2	4.2
על-תיכון אחר	6.4	4.3	8.1
מוסד אקדמי	32.5	35.1	30.3
אחר	0.5	0.5	0.5
סוג בית ספר לא ידוע	2.8	2.1	3.5
סה"כ בכלל האוכלוסייה שלמדו (אלפים)	6,531.9	3,218.4	3,313.5
סוג בית הספר האחרון (אחוזים)			
סה"כ	100.0	100.0	100.0
יסודי וחטיבת ביניים	7.0	7.0	6.9
תיכון מקצועי או חקלאי	7.9	9.4	6.5
תיכון עיוני	33.2	33.3	33.1
ישיבה	3.2	6.6	0.0
בית מדרש למורים ולגננות	2.7	0.7	4.6
על-תיכון להנדסאים ולטכנאים	4.7	6.6	2.7
על-תיכון אחר	4.9	3.4	6.4
מוסד אקדמי	34.2	31.1	37.2
אחר	0.5	0.5	0.5
סוג בית ספר לא ידוע	1.7	1.3	2.0

מקור: למ"ס, סקרי כוח אדם

לוח 3.5: בני 65+ וכלל האוכלוסייה, לפי התעודה הגבוהה ביותר שקיבלו ולפי מין, 2020

אחוזים

תעודה	בני 65+			סה"כ
	כלל האוכלוסייה*	נשים	גברים	
סה"כ למדו	100.0	100.0	100.0	100.0
תעודת סיום של ביי"ס יסודי או חט"ב	17.2	19.3	20.3	19.8
תעודת סיום של ביי"ס תיכון (שאינה תעודת בגרות)	15.6	15.6	17.7	16.5
תעודת בגרות	23.9	12.2	10.3	11.3
תעודת סיום של ביי"ס על-תיכוני (שאינה תעודה אקדמית)	10.8	16.0	13.5	14.9
תואר אקדמי ראשון	18.2	16.0	16.7	16.3
תואר אקדמי שני	10.1	11.6	13.0	12.3
תואר אקדמי שלישי	1.1	1.3	3.1	2.2
תעודה אחרת	0.4	0.3	0.5	0.4
לא קיבלו אף תעודה	0.9	3.9	2.2	3.1
לא ידוע (סוג התעודה)	1.9	3.8	2.6	3.2

מקור: למ"ס, סקרי כוח אדם
* בני 15 ומעלה

לוח 3.6: בני 65+ וכלל האוכלוסייה⁽¹⁾, שדיווחו על רמת ידיעה טובה או טובה מאד בעברית, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים

רמת ידיעה טובה או טובה מאד	דיבור	קריאה	כתיבה
בני 65+	75.1	69.1	66.2
גברים	77.8	73.4	70.4
נשים	72.8	65.5	62.6
גיל			
74-65	78.9	73.8	71.3
75+	68.3	60.7	57.1
קבוצת אוכלוסייה			
יהודים ואחרים	79.0	72.9	69.8
מזה: עולי בריה"מ לשעבר ⁽²⁾	20.2	11.1	9.5
ערבים	35.6	30.6	29.5
כלל האוכלוסייה	84.7	82.1	80.6

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

2. שעלו משנת 1990 ואילך

לוח 3.7: בני 55+ בכוח העבודה האזרחי, לפי גיל, מין וקבוצת אוכלוסייה, שנים נבחרות

אחוז בכוח העבודה האזרחי מהאוכלוסייה המתאימה בכל תא

בני דתות אחרות			יהודים			סה"כ			מאפיינים
סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים	
1970									
			23.4	89.4		22.1	88.5	55.2	64-55
			5.5	35.0		5.0	33.8	19.5	65+
1980									
			27.6	84.0	54.4	26.0	82.4	52.8	64-55
			7.0	29.1	17.4	6.6	27.9	16.7	65+
1990									
3.7	55.6	28.0	33.1	75.7	52.8	30.2	73.7	50.4	64-55
5.5	66.1	..	45.0	83.0	63.0	41.0	81.0	60.2	59-55
0.9	38.6	..	21.4	64.6	42.2	19.4	65.4	40.0	64-60
..	3.2	2.6	6.9	21.3	13.5	6.6	20.2	12.8	65+
2.5	3.4	..	9.9	31.8	20.0	9.3	30.1	18.8	69-65
1.6	5.1	..	6.6	19.7	..	6.3	18.8	..	74-70
..	2.9	..	4.8	13.4	..	4.6	12.7	..	75+
2000									
..	39.2	23.8	41.8	67.9	54.0	37.6	63.9	50.0	64-55
11.9	43.2	27.8	55.7	76.0	65.3	49.9	71.1	60.1	59-55
..	34.6	19.1	28.8	60.0	43.1	26.0	56.6	40.2	64-60
..	..	..	4.3	14.8	8.8	4.1	14.2	8.5	65+
..	13.5	6.4	8.3	25.4	16.0	7.6	24.3	15.1	69-65
..	..	..	4.5	16.1	9.5	4.4	15.4	9.0	74-70
..	..	..	1.8	6.7	3.9	1.8	6.3	3.7	75+

לוח 3.7: בני 55+ בכוח העבודה האזרחי, לפי גיל, מין וקבוצת אוכלוסייה, שנים נבחרות (המשך)

אחוז בכוח העבודה האזרחי מהאוכלוסייה המתאימה בכל תא

בני דתות אחרות			יהודים			סה"כ			מאפיינים
נשים	גברים	סה"כ	נשים	גברים	סה"כ	נשים	גברים	סה"כ	
2010									
17.9	50.0	33.1	59.2	75.7	67.1	54.0	72.5	62.9	64-55
21.0	53.7	36.7	69.5	80.1	74.6	62.8	76.5	69.4	59-55
13.6	44.5	28.0	47.9	70.9	58.9	44.1	68.1	55.5	64-60
..	7.6	4.5	7.5	20.2	13.0	7.1	19.1	12.3	65+
..	18.6	11.8	20.6	45.1	32.0	18.4	41.0	29.1	69-65
..	..	..	7.4	19.3	12.5	6.6	17.8	11.4	74-70
..	..	..	1.6	6.3	3.5	1.7	6.0	3.5	75+
2019									
25.7	57.4	41.4	71.5	81.2	76.2	63.2	76.9	69.9	64-55
32.1	63.8	48.2	80.4	84.2	82.3	70.6	79.9	75.2	59-55
16.8	47.4	31.4	62.7	78.1	70.2	55.6	73.5	64.2	64-60
6.2	18.1	11.6	16.5	32.0	23.4	15.4	30.5	22.2	65+
12.3	33.1	22.3	36.0	56.7	45.7	33.0	53.6	42.7	69-65
5.2	9.8	7.2	17.0	32.4	24.2	15.7	30.1	22.5	74-70
..	5.5	2.9	2.4	9.9	5.5	2.3	9.5	5.3	75+
2020									
26.9	56.1	41.4	72.0	81.0	76.4	63.9	76.4	70.1	64-55
33.5	61.7	47.8	80.6	83.7	82.1	71.1	79.1	75.1	59-55
18.3	47.9	32.5	63.8	78.1	70.6	56.7	73.4	64.7	64-60
5.7	15.3	10.0	16.1	31.1	22.8	15.0	29.4	21.5	65+
10.9	27.1	18.7	34.7	54.3	44.0	31.6	50.7	40.7	69-65
5.2	10.6	7.7	16.9	32.2	24.1	15.7	30.1	22.5	74-70
0.9	3.8	2.1	2.8	10.3	5.9	2.6	9.7	5.6	75+

מקור: למ"ס, סקרי כוח אדם

לוח 3.8: בני 55+ מועסקים, לפי גיל ומין, שנים נבחרות

אחוז מהאוכלוסייה המתאימה בכל תא

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
1970			
בני 64-55	52.2	83.9	20.8
בני 65+	18.0	31.1	4.7
1980			
בני 64-55	47.8	74.6	23.5
בני 65+	15.2	25.6	6.0
1990			
בני 64-55	48.9	71.7	29.1
בני 65+	12.9	20.0	6.9
2000			
בני 64-55	47.0	59.3	36.1
בני 65+	8.5	14.1	4.2
2005			
בני 64-55	52.8	63.5	43.1
בני 65+	10.4	16.3	5.9
2010			
בני 64-55	60.3	69.4	52.0
בני 65+	12.6	19.2	7.3
2015			
בני 64-55	66.2	73.2	59.7
בני 65+	18.5	26.0	12.6
2019			
בני 64-55	67.9	74.6	61.5
בני 65+	21.7	29.6	15.2
2020			
בני 64-55	67.9	73.7	62.4
בני 65+	21.0	28.6	14.7

מקור: למ"ס, סקרי כוח אדם

לוח 3.9: בני 55+ המועסקים במשרה חלקית מתוך כוח העבודה, לפי גיל ומין, שנים נבחרות

אחוז מהאוכלוסייה בכל תא

שנה	בני 64-55			בני 65-69			בני 65+		
	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים
1970	17.9	12.5	39.4				40.4	37.2	62.0
1980	23.5	15.6	46.0				57.9	54.0	72.6
1990	29.0	20.0	47.9	58.0	51.8	74.7	64.6	59.1	78.6
2000	27.2	15.3	45.4	50.6	42.6	71.1	56.1	49.5	73.5
2001	29.3	17.2	47.1	52.6	42.6	74.0	58.0	50.6	74.6
2002	27.3	15.8	44.1	49.6	38.7	71.3	55.8	48.3	72.8
2003	28.8	17.3	44.6	55.0	47.5	72.4	60.1	53.9	74.1
2004	27.3	17.1	41.8	52.3	43.1	71.0	58.1	51.8	71.5
2005	28.2	16.7	43.9	49.8	41.0	68.5	55.6	48.2	71.0
2006	27.5	16.3	42.5	47.1	37.3	69.8	51.3	44.5	67.1
2007	27.5	16.3	42.1	47.1	35.0	74.4	50.1	41.0	72.2
2008	28.2	17.7	41.6	43.2	34.6	61.6	49.0	41.7	66.6
2009	29.0	17.7	42.9	44.3	33.7	64.8	51.7	43.0	69.7
2010	28.8	17.7	42.7	44.0	33.5	64.5	51.6	43.0	69.5
2011	28.5	18.4	41.0	43.8	34.9	61.7	51.5	44.8	66.1
2012	28.7	18.6	41.1	41.1	30.5	58.4	47.5	39.5	62.3
2013	29.2	18.9	41.6	42.3	29.5	63.2	46.8	37.0	65.0
2014	28.4	18.4	40.1	41.5	30.3	59.8	46.8	37.8	63.1
2015	26.6	16.9	38.0	42.6	30.5	60.9	46.8	37.5	62.2
2016	26.1	16.5	37.6	39.9	27.8	58.2	44.9	35.6	60.2
2018	27.0	16.6	39.1	40.1	28.8	57.5	45.6	36.2	61.4
2019	26.5	17.9	36.8	39.9	27.5	57.8	45.6	34.8	62.9
2020	21.9	14.2	30.8	32.9	22.8	47.5	38.5	29.9	52.3

מקור: למ"ס, סקרי כוח אדם

לוח 3.10: ממוצע שעות עבודה לשבוע למועסקים* בני 55+, לפי מין וקבוצת אוכלוסייה, 2020

מין	בני 64-55			בני 65+		
	סה"כ	יהודים	בני דתות אחרות	סה"כ	יהודים	בני דתות אחרות
סה"כ	39.1	39.0	40.5	32.0	32.0	33.5
גברים	42.9	43.0	42.4	36.3	36.2	36.9
נשים	34.6	34.4	36.3	24.8	24.8	25.7

מקור: למ"ס, סקרי כוח אדם
* לא כולל נעדרים זמנית מעבודתם

לוח 3.11: השתתפות בני 55+ וכלל האוכלוסייה בכוח העבודה, לפי מחוז מגורים ומין, 2020

אחוז בכוח העבודה מהאוכלוסייה המתאימה בכל תא

מחוז	סה"כ	גברים	נשים	בני 64-55			בני 65+			כלל האוכלוסייה*
				סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים	
סה"כ	70.1	76.4	63.9	21.5	29.4	15.0	61.8			
ירושלים	62.1	66.3	57.9	18.7	25.9	12.7	51.6			
הצפון	58.0	68.9	46.8	18.2	26.8	10.8	55.1			
חיפה	69.1	75.5	63.3	18.5	25.0	13.3	59.8			
המרכז	77.4	84.6	70.4	25.3	33.0	18.8	68.2			
תל אביב	77.1	81.5	73.3	21.8	30.3	15.1	67.6			
הדרום	67.7	71.7	63.9	20.5	29.0	13.9	59.5			
יהודה ושומרון	79.7	85.7	73.8	26.3	35.7	16.5	67.8			

מקור: למ"ס, סקרי כוח אדם
* בני 15 ומעלה

לוח 3.12: בני 55+ בכוח העבודה האזרחי, לפי שנות לימוד ולפי גיל, שנים נבחרות

אחוז מהאוכלוסייה המתאימה בכל תא

שנות לימוד					סה"כ	מאפיינים
16+	15-13	12-9	8-5	4-0		
בני 65+						
26.0	22.2	19.0	10.6	3.0		1990
20.3	10.7	10.4	6.1	..		1999
22.3	12.6	10.8	6.5	..		2005
25.6	(15.6)	12.8	(5.7)	..		2010
2015						
84.3	84.4	73.1	36.3	29.5	74.7	59-55
73.9	69.5	62.2	36.4	17.1	62.9	64-60
31.4	21.6	20.2	9.7	2.0	19.1	65+
47.0	40.6	37.5	23.8	6.4	37.9	69-65
25.7	20.4	16.9	11.0	3.7	17.4	74-70
13.4	5.1	5.9	2.7	0.7	5.4	75+
2019						
87.2	83.3	71.3	31.6	25.1	75.2	59-55
73.5	71.5	64.1	32.1	16.5	64.2	64-60
32.3	24.4	22.9	12.5	2.6	22.2	65+
53.1	46.4	40.1	28.2	9.4	42.7	69-65
29.1	22.3	22.6	14.3	4.6	22.5	74-70
10.7	4.3	6.1	3.4	0.9	5.3	75+
2020						
87.6	84.2	69.9	33.0	22.9	75.1	59-55
74.0	70.6	64.7	29.4	13.0	64.7	64-60
30.6	22.5	22.9	11.5	2.5	21.5	65+
50.5	41.6	39.1	28.4	8.5	40.7	69-65
28.2	22.8	22.4	15.3	4.8	22.5	74-70
11.7	4.6	6.4	2.3	0.8	5.6	75+

מקור: למ"ס, סקרי כוח אדם

לוח 3.13א: בני +55, לפי תכונות כוח העבודה, גיל ומין, 2020

אלפים, ממוצע שנתי

מאפיינים	64-55	59-55	64-60	65+	69-65	70+
סה"כ גברים ונשים	830.4	428.7	401.7	1,107.4	356.0	751.4
בכוח העבודה	581.7	322.0	259.7	237.6	144.8	92.8
מזה: מועסקים	563.8	311.6	252.2	232.3	140.7	91.6
סה"כ גברים	406.8	214.9	191.8	498.3	168.9	329.4
בכוח העבודה	310.9	170.1	140.8	146.5	85.7	60.8
מזה: מועסקים	299.6	164.2	135.4	142.7	82.9	59.9
סה"כ נשים	423.6	213.8	209.8	609.1	187.0	422.0
בכוח העבודה	270.9	151.9	118.9	91.1	59.1	32.0
מזה: מועסקות	264.3	147.4	116.9	89.5	57.8	31.8

מקור: למ"ס, סקרי כוח אדם

לוח 3.13: בני 55+, לפי תכונות כוח העבודה, גיל ומין, 2020

אחוזים, ממוצע שנתי

מאפיינים	64-55	59-55	64-60	65+	69-65	70+
גברים ונשים						
אחוז בכוח העבודה ⁽¹⁾	70.1	75.1	64.7	21.5	40.7	12.4
אחוז המועסקים ⁽²⁾	96.9	96.8	97.1	97.7	97.1	98.7
אחוז המועסקים בקבוצה ⁽³⁾	67.9	72.7	62.8	21.0	39.5	12.2
גברים						
אחוז בכוח העבודה ⁽¹⁾	76.4	79.1	73.4	29.4	50.7	18.5
אחוז המועסקים ⁽²⁾	96.4	96.5	96.2	97.4	96.7	98.5
אחוז המועסקים בקבוצה ⁽³⁾	73.7	76.4	70.6	28.6	49.1	18.2
נשים						
אחוז בכוח העבודה ⁽¹⁾	63.9	71.1	56.7	15.0	31.6	7.6
אחוז המועסקות ⁽²⁾	97.6	97.0	98.2	98.2	97.8	99.1
אחוז המועסקות בקבוצה ⁽³⁾	62.4	68.9	55.7	14.7	30.9	7.5

מקור: למ"ס, סקרי כוח אדם

1. אחוז בכוח העבודה מתוך סה"כ בקבוצת הגיל המתאימה
2. אחוז המועסקים מתוך אלה שבכוח העבודה
3. אחוז המועסקים מתוך סה"כ בקבוצת הגיל המתאימה

לוח 3.14: הכנסה⁽¹⁾ למשק בית של בני 65+, ובקרב כלל האוכלוסייה, לפי סוג משק הבית, 2019⁽²⁾

משקי בית של בני 65+ (בודד או זוג)								
סוג ההכנסה ומקורה	סה"כ משקי בית שבהם גרים בני 65+ (בודד או זוג)	1+2	1	2	3	4	5	31.1
הרכב קבוצות משקי הבית	100.0	68.9	31.3	37.6	78.5	21.5	31.1	
התפלגות משקי הבית של בני 65+ (אחוזים)								
הכנסה כספית ממוצעת ברוטו	15,045	12,922	7,678	17,282	16,063	21,746	19,758	19,752
סה"כ ממוצע תשלומי חובה	1,328	1,052	326	1,656	1,067	3,814	1,940	3,193
מס הכנסה	846	730	172	1,194	813	2,590	1,102	1,880
תשלומים לביטוח לאומי	188	110	27	179	85	522	360	624
ביטוח בריאות ממלכתי	191	88	18	147	66	442	419	609
הכנסה כספית ממוצעת נטו	13,717	11,869	7,352	15,626	14,997	17,932	17,818	16,559
הרכב הכנסה כספית ממוצעת ברוטו (אחוזים)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
מעבודה	41.8	28.7	13.0	34.5	24.0	62.8	60.8	77.5
מזה: מעבודה שכירה	78.8	66.7	59.9	67.7	60.5	75.1	87.1	85.2
מעבודה עצמאית	21.2	33.3	40.1	32.3	39.5	24.9	12.9	14.8
מהון	7.4	9.8	12.5	8.8	9.0	8.5	3.9	4.2
מפנסיות וקופות גמל (כולל מחו"ל)	22.2	29.7	28.2	30.2	36.0	14.5	11.4	6.0
מקצבאות ומתמיכות	28.6	31.8	46.3	26.5	31.0	14.2	23.9	12.3
מזה: מהמוסד לביטוח לאומי	83.5	83.7	79.3	86.5	86.2	88.4	83.2	72.8
ממוסדות אחרים	14.4	14.4	17.8	12.3	12.9	8.2	14.3	15.9
ממשקי בית	2.1	1.9	2.9	1.2	0.9	3.4	2.5	11.3

לוח 3.14: הכנסה⁽¹⁾ למשק בית של בני 65+, ובקרב כלל האוכלוסייה, לפי סוג משק הבית, 2018⁽²⁾ (המשך)

משקי בית של בני 65+ (בודד או זוג)							
סוג ההכנסה ומקורה	סה"כ משקי בית של בני 65+ (בודד או זוג)	סה"כ משקי בית			סה"כ משקי בית		
		בני 65+	בני 65+	בני 65+	בני 65+	בני 65+	בני 65+
הרכב קבוצות משקי הבית	1+2	1	2	3	4	5	3

הכנסה כספית ממוצעת ברוטו

לנפש תקינה 6,848 7,153 5,882 7,813 7,498 8,966 6,442 6,191

הכנסה כספית ממוצעת נטו

לנפש תקינה 7,511 7,787 6,143 8,641 8,032 10,873 7,144 7,385

הכנסה כספית חציונית ברוטו

11,133 8,891 5,259 13,189 12,554 15,917 16,567 15,276

הכנסה כספית חציונית נטו

10,887 8,776 5,203 12,933 12,377 15,091 15,934 14,053

הכנסה כספית חציונית ברוטו

לנפש תקינה 5,660 5,362 4,207 6,595 6,277 7,959 6,183 5,467

הכנסה כספית חציונית נטו

לנפש תקינה 5,512 5,318 4,163 6,467 6,188 7,546 5,685 5,570

מקור: למ"ס, סקר הוצאות משק הבית

- ש"ח, מחירים שוטפים, ממוצע ל-2019
- בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. ראו הרחבה במבוא
- טורים 4 ו-5 הם ההרכב באחוזים של טור 2

לוח 3.15: הכנסה כספית ממוצעת ברוטו לחודש של בני 65+, לפי מין ולפי מקור הכנסה, שנים נבחרות

בש"ח, מחירים שוטפים, ממוצע שנתי

ההכנסה ומקורה	סה"כ	גברים	נשים
2010			
סה"כ הכנסה ממוצעת ברוטו	5,274	6,935	3,966
מזה (באחוזים):			
מעבודה	20.8	30.1	8.0
מהמוסד לביטוח לאומי	37.5	29.2	48.9
מוסדות אחרים ותמיכות ממשקי בית	4.9	3.8	6.5
2015			
סה"כ הכנסה ממוצעת ברוטו	6,701	8,684	5,074
מזה (באחוזים):			
מעבודה	25.7	32.9	15.5
מהמוסד לביטוח לאומי	31.6	23.6	42.7
מוסדות אחרים ותמיכות ממשקי בית	5.1	4.6	5.8
2018			
סה"כ הכנסה ממוצעת ברוטו	7,815	10,329	5,752
מזה (באחוזים):			
מעבודה	29.6	38.2	16.9
מהמוסד לביטוח לאומי	29.8	22.1	41.2
מוסדות אחרים ותמיכות ממשקי בית	4.8	3.9	6.0
*2019			
סה"כ הכנסה ממוצעת ברוטו	7,274	9,509	5,454
מזה (באחוזים):			
מעבודה	2,095.8	3,562.0	901.1
מהמוסד לביטוח לאומי	2,360.4	2,276.4	2,428.9
מוסדות אחרים ותמיכות ממשקי בית	475.8	518.1	441.3

מקור: למ"ס, סקר הוצאות משק הבית

* בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. ראו הרחבה במבוא

לוח 3.16: הכנסה כספית ממוצעת ברוטו לחודש של בני 65+ לפי גיל ולפי מקור הכנסה, שנים נבחרות

בש"ח, מחירים שוטפים ממוצע שנתי

מקור ההכנסה	65+	69-65	74-70	79-75	84-80	89-85	90+
2010							
סה"כ הכנסה ממוצעת ברוטו	5,274	5,858	5,506	4,657	4,877	5,050	4,513
מזה (באחוזים):							
מעבודה	20.8	42.3	23.5	3.8	2.7	2.5	0.0
מהמוסד לביטוח לאומי	37.5	27.7	37.6	43.6	45.9	43.4	50.1
מוסדות אחרים ותמיכות ממשקי בית	4.9	2.1	4.3	5.9	7.9	9.9	10.7
2015							
סה"כ הכנסה ממוצעת ברוטו	6,701	7,785	6,634	5,750	6,538	5,548	5,682
מזה (באחוזים):							
מעבודה	25.7	47.7	21.3	8.8	5.4	4.5	0.0
מהמוסד לביטוח לאומי	31.6	21.6	33.9	39.6	37.2	44.8	44.3
מוסדות אחרים ותמיכות ממשקי בית	5.1	2.1	3.6	6.5	11.4	10.0	13.2
2018							
סה"כ הכנסה ממוצעת ברוטו	7,815	9,229	7,749	7,048	6,159	7,276	7,131
מזה (באחוזים):							
מעבודה	29.6	54.1	26.2	12.0	4.9	1.4	2.8
מהמוסד לביטוח לאומי	29.8	18.5	31.6	37.4	43.0	37.8	45.0
מוסדות אחרים ותמיכות ממשקי בית	4.8	1.7	2.3	6.5	9.6	14.2	18.6
*2019							
סה"כ הכנסה ממוצעת ברוטו	7,274	8,378	7,389	5,987	6,676	5,950	7,514
מזה (באחוזים):							
מעבודה	28.8	50.7	28.5	11.7	5.8	1.6	0.0
מהמוסד לביטוח לאומי	32.4	21.7	33.3	41.5	42.2	47.1	42.6
מוסדות אחרים ותמיכות ממשקי בית	6.5	2.5	3.2	9.0	16.7	12.4	19.8

מקור: למ"ס, סקר הוצאות משק הבית

* בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. ראו הרחבה במבוא

לוח 3.17: נשים בנות +62 וגברים בני +67 שאינם עובדים, המקבלים פנסיה⁽¹⁾ וגובה ההכנסה החודשית הממוצעת מפנסיה, לפי מין, שנים נבחרות

מקבלי פנסיה וגובה ההכנסה	סה"כ	גברים	נשים
2005			
סה"כ גברים ונשים ⁽²⁾ שאינם עובדים (באלפים)	603.0	212.5	390.5
מתוכם: מקבלי פנסיה	203.1	92.7	110.4
אחוז מקבלי הפנסיה	33.7	43.6	28.3
הכנסה חודשית ממוצעת מפנסיה (ש"ח)	3,671	4,520	3,209
2010			
סה"כ גברים ונשים ⁽²⁾ שאינם עובדים (באלפים)	655.9	227.7	428.2
מתוכם: מקבלי פנסיה	246.1	99.5	146.6
אחוז מקבלי הפנסיה	37.5	43.7	34.2
הכנסה חודשית ממוצעת מפנסיה (ש"ח)	4,501	5,394	4,026
2015			
לא כולל קבלת הכנסה מפנסיה ומרנטה מחו"ל			
סה"כ גברים ונשים ⁽²⁾ שאינם עובדים (באלפים)	750.4	271.7	478.8
מתוכם: מקבלי פנסיה	305.2	138.9	166.3
אחוז מקבלי הפנסיה	40.7	51.1	34.7
הכנסה חודשית ממוצעת מפנסיה (ש"ח)	5,909	7,186	4,843
כולל קבלת הכנסה מפנסיה ומרנטה מחו"ל			
סה"כ גברים ונשים ⁽²⁾ שאינם עובדים (באלפים)	750.4	271.7	478.8
מתוכם: מקבלי פנסיה	355.7	147.6	188.0
אחוז מקבלי הפנסיה	44.7	54.4	39.3
הכנסה חודשית ממוצעת מפנסיה (ש"ח)	5,748	7,092	4,692

לוח 3.17: נשים בנות +62 וגברים בני +67 שאינם עובדים, המקבלים פנסיה⁽¹⁾ וגובה ההכנסה החודשית הממוצעת מפנסיה, לפי מין, שנים נבחרות (המשך)

מקבלי פנסיה וגובה ההכנסה	סה"כ	גברים	נשים
2018			
לא כולל קבלת הכנסה מפנסיה ומרנטה מחו"ל			
סה"כ גברים ונשים ⁽²⁾ שאינם עובדים (באלפים)	831.8	300.4	531.4
מתוכם: מקבלי פנסיה	349.4	149.3	200.1
אחוז מקבלי הפנסיה	42.0	49.7	37.7
הכנסה חודשית ממוצעת מפנסיה (ש"ח)	6,451	8,125	5,203
כולל קבלת הכנסה מפנסיה ומרנטה מחו"ל			
סה"כ גברים ונשים ⁽²⁾ שאינם עובדים (באלפים)	831.8	300.4	531.4
מתוכם: מקבלי פנסיה	382.4	163.1	219.3
אחוז מקבלי הפנסיה	46.0	54.3	41.3
הכנסה חודשית ממוצעת מפנסיה (ש"ח)	6,200	7,761	5,040
2019⁽³⁾			
לא כולל קבלת הכנסה מפנסיה ומרנטה מחו"ל			
סה"כ גברים ונשים ⁽²⁾ שאינם עובדים (באלפים)	876.1	323.2	552.9
מתוכם: מקבלי פנסיה	305.2	140.8	164.4
אחוז מקבלי הפנסיה	34.8	43.6	29.7
הכנסה חודשית ממוצעת מפנסיה (ש"ח)	6,303	7,870	4,960
כולל קבלת הכנסה מפנסיה ומרנטה מחו"ל			
סה"כ גברים ונשים ⁽²⁾ שאינם עובדים (באלפים)	876.1	323.2	552.9
מתוכם: מקבלי פנסיה	352.0	156.5	195.5
אחוז מקבלי הפנסיה	40.2	48.4	35.4
הכנסה חודשית ממוצעת מפנסיה (ש"ח)	5,465	7,603	4,717

מקור: למ"ס, סקר הוצאות משק הבית

- עד שנת 2010 כולל הכנסה מפנסיה מהארץ, הכנסה מקרנות השתלמות, רנטה ופנסיה מחו"ל והכנסה מקופות גמל, ללא הכנסה מקיבוצים. מ-2015 כולל גם הכנסה מקיבוצים
- נשים בנות +62 וגברים בני +67
- בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. ראו הרחבה במבוא

**לוח 3.18: מקבלי השלמת הכנסה מתוך כל מקבלי קצבת זיקנה ושאיירים
מהמוסד לביטוח לאומי, על-פי חוק ושלא על-פי חוק, שנים
נבחרות**

אחוזים

אחוז ממקבלי קצבת זיקנה ושאיירים			
שנה	סה"כ	לפי חוק הביטוח הלאומי	לא לפי חוק הביטוח הלאומי
1980	45.3	39.7	95.1
1990	31.8	26.8	96.1
1995	33.4	22.4	94.5
2000	30.8	19.5	95.0
2005	27.0	17.7	94.9
2006	26.6	17.8	95.0
2007	26.2	17.8	95.0
2008	25.7	17.7	95.0
2009	25.2	17.8	94.9
2010	24.8	17.8	94.8
2011	24.0	17.6	94.4
2012	23.3	17.4	94.1
2013	22.5	17.1	93.9
2014	21.8	16.9	93.8
2015	20.6	16.3	90.4
2016	20.4	16.4	89.1
2017	20.1	16.5	88.2
2018	19.7	16.4	87.6
2019	18.9	15.9	85.4
2020	18.4	15.5	86.7
2021	17.7	15.1	86.0

מקור: המוסד לביטוח לאומי

לוח 3.19: מקבלי השלמת הכנסה מתוך כל מקבלי קצבת אזור ותיק ושאינם מהמוסד לביטוח לאומי, לפי רשות מקומית⁽¹⁾, 2021

דצמבר

יישוב	מספרים מוחלטים	אחוזים
סה"כ ארצי ⁽²⁾	193,690	17.4
סה"כ ביישובים מעל 5,000 תושבים	188,302	18.5
אבו גוש	143	29.1
אבו סנאן	215	22.5
אבן יהודה	55	3.0
אום אל פחם	641	24.5
אופקים	1,160	36.4
אור יהודה	693	13.7
אור עקיבא	919	29.0
אורנית	32	3.9
אזור	129	7.0
אילת	1,199	19.6
אכסאל	274	37.7
אל סייד	39	58.2
אלעד	93	9.5
אלפי מנשה	35	4.1
אעבלין	304	33.4
אפרתה	34	4.7
אריאל	816	31.2
אשדוד	10,223	30.1
אשקלון	8,081	34.5
באקה אל-גרביה	294	17.4
באר יעקב	190	9.2
באר שבע	9,544	29.1
בועיינה-נוג'ידאת	206	48.9
בוקעאת'א	168	39.1
ביר אל-מכסור	191	35.6

**לוח 3.19: מקבלי השלמת הכנסה מתוך כל מקבלי קצבת אזרח ותיק
ושאירים מהמוסד לביטוח לאומי, לפי רשות מקומית⁽¹⁾, 2021
(המשך)**

דצמבר

יישוב	מספרים מוחלטים	אחוזים
ביר הדאג'	46	61.3
בית אל	22	6.3
בית אריה-עופרים	28	6.6
בית גין	160	16.9
בית דגן	54	6.5
בית שאן	350	15.1
בית שמש	1,162	23.4
ביתר עילית	156	19.4
בני ברק	1,607	11.9
בני עיי"ש	511	37.4
בנימינה גבעת-עדה	77	5.5
בסמ"ה	141	29.0
בסמת טבעון	115	23.2
בענה	168	36.6
בת חפר	23	7.8
בת ים	8,026	26.7
גבע בנימין	36	13.1
גבעת זאב	103	7.0
גבעת שמואל	212	6.4
גבעתיים	456	4.9
גידידה-מכר	381	30.2
גדרה	376	13.5
גולס	51	10.9
גייסר א-זרקא	61	9.1
גילגוליה	135	23.8
גן יבנה	164	8.6
גני תקווה	120	3.6
גית	115	13.7
דאליית אל-כרמל	332	22.1

לוח 3.19: מקבלי השלמת הכנסה מתוך כל מקבלי קצבת אזרח ותיק ושאינם מהמוסד לביטוח לאומי, לפי רשות מקומית⁽¹⁾, 2021 (המשך)

דצמבר

יישוב	מספרים מוחלטים	אחוזים
דבורייה	184	27.9
דייר אל-אסד	214	32.7
דייר חנא	265	39.4
דימונה	1,620	32.9
הוד השרון	522	6.0
הרצלייה	1,161	6.2
זיכרון יעקב	123	4.5
זמר	72	15.2
זרזיר	108	27.8
חדרה	3,414	21.3
חולון	5,589	15.5
חורה	235	54.1
חורפיש	50	11.1
חיפה	12,050	21.3
חצור הגלילית	214	17.6
חריש	261	24.4
טבריה	1,447	21.8
טובא-זנגרייה	88	27.6
טורעאן	214	26.0
טייבה	545	18.9
טירה	588	28.3
טירת כרמל	836	20.7
טמרה	778	38.2
יאנוח-ג'ת	42	3.6
יבנה	795	13.2
יהוד	325	6.5
יפיע	421	34.5
יקנעם עילית	617	21.1
ירוחם	339	32.4

לוח 3.19: מקבלי השלמת הכנסה מתוך כל מקבלי קצבת אזור ותיק ושאינם מהמוסד לביטוח לאומי, לפי רשות מקומית⁽¹⁾, 2021 (המשך)

דצמבר

יישוב	מספרים מוחלטים	אחוזים
ירושלים	12,013	14.7
ירכא	102	11.1
כאבול	276	43.5
כוכב יאיר	29	2.3
כוכב יעקב	55	26.8
כסיפה	270	57.1
כסרא-סמיע	56	13.4
כעביה-טבאש-חג'אג'רה	79	27.8
כפר ורדים	28	2.9
כפר חב"ד	18	5.1
כפר יאסיף	167	16.4
כפר יונה	224	8.9
כפר כנא	446	36.7
כפר מנדא	309	30.4
כפר סבא	1,630	8.5
כפר קאסם	264	23.2
כפר קרע	190	15.5
כרמיאל	2,926	31.5
להבים	13	1.3
לוד	2,924	29.5
לקייה	255	58.1
מבשרת ציון	156	4.0
מגיד אל כרום	285	34.2
מגידל שמש	376	45.5
מגדל העמק	1,319	30.4
מודיעין-מכבים-רעות	503	6.1
מודיעין עילית	107	13.1
מזכרת בתיה	179	12.2
מיתר	24	2.4

לוח 3.19: מקבלי השלמת הכנסה מתוך כל מקבלי קצבת אזרח ותיק ושאינם מהמוסד לביטוח לאומי, לפי רשות מקומית⁽¹⁾, 2021 (המשך)

דצמבר

יישוב	מספרים מוחלטים	אחוזים
מעלה אדומים	682	17.4
מעלה עירון	175	10.5
מעלות-תרשיחא	1,306	37.9
מצפה רמון	196	37.3
מר'אר	373	26.6
משהד	124	19.3
נהרייה	2,453	22.2
נחף	197	32.7
נס ציונה	485	7.8
נצרת	2,049	30.5
נוף הגליל	3,330	40.1
נשר	1,045	25.2
נתיבות	810	29.6
נתניה	7,727	20.6
סח'נין	671	38.5
עומר	31	2.0
עיילבון	117	21.6
עילוט	115	33.4
עין מאהל	286	41.6
עכו	2,371	31.8
עספיא	213	17.9
עפולה	2,396	27.0
עראבה	440	31.1
ערד	1,633	38.9
ערערה	251	18.5
ערערה בנגב	231	58.8
עתלית	74	7.6
פורידיס	159	21.9
פקיעין (בוקייעה)	79	14.8

לוח 3.19: מקבלי השלמת הכנסה מתוך כל מקבלי קצבת אזרח ותיק ושאינם מהמוסד לביטוח לאומי, לפי רשות מקומית⁽¹⁾, 2021 (המשך)

דצמבר

יישוב	מספרים מוחלטים	אחוזים
פרדס חנה-כרכור	673	12.8
פרדסייה	18	2.1
פתח תקווה	6,055	15.0
צור הדסה	66	11.2
צור יצחק	23	6.1
צפת	879	24.8
קדימה-צורן	141	7.7
קיסריה	17	1.9
קלנסווה	244	20.9
קצרין	398	32.1
קריית אונו	461	7.6
קריית ארבע	228	32.9
קריית אתא	2,279	22.3
קריית ביאליק	1,556	17.9
קריית גת	2,445	31.1
קריית טבעון	174	5.4
קריית ים	2,849	30.4
קריית יערים	24	11.1
קריית מוצקין	1,854	18.2
קריית מלאכי	683	25.8
קריית עקרון	209	13.7
קריית שמונה	777	22.8
קרני שומרון	117	14.0
ראמה	217	22.3
ראש העין	448	7.7
ראשון לציון	6,328	14.2
רהט	845	49.0
רחובות	2,972	13.6
ריינה	283	27.8

לוח 3.19: מקבלי השלמת הכנסה מתוך כל מקבלי קצבת אזרח ותיק ושאינם מהמוסד לביטוח לאומי, לפי רשות מקומית⁽¹⁾, 2021 (המשך)

דצמבר

יישוב	מספרים מוחלטים	אחוזים
רכסים	59	9.9
רמלה	2,318	23.7
רמת גן	2,197	8.1
רמת השרון	360	4.1
רמת ישי	23	2.0
רעננה	651	4.8
שבלי - אום אל-רינם	152	38.2
שגב-שלו	145	49.8
שדרות	1,004	32.8
שוהם	42	2.6
שלומי	199	24.4
שעב	175	48.7
שערי תקווה	20	3.6
שפרעם	955	31.7
תל אביב-יפו	7,197	10.4
תל מונד	56	4.7
תל שבע	260	51.8

מקור: המוסד לביטוח לאומי

1. ביישובים שמנו 5,000 תושבים או יותר, בסוף 2021
2. הסך-הכול הוא ארצי וכולל גם יישובים שאינם מופיעים בלוח זה

**לוח 3.20: מקבלי השלמת הכנסה מתוך כל מקבלי קצבת זיקנה ושאיירים
מהמוסד לביטוח לאומי, במועצות האזוריות, 2021**

דצמבר

מועצה אזורית	מספרים מוחלטים	אחוזים
סה"כ במועצות אזוריות*	4,816	5.1
אל בטוף	133	34.8
אל קסום	152	53.7
אשכול	72	4.2
באר טוביה	57	1.6
בוסתן אל-מרג'	175	32.5
בני שמעון	16	1.7
ברנר	5	0.5
גדרות	9	1.4
גולן	56	3.8
גוש עציון	118	10.3
גזר	47	1.4
גן רווה	12	1.7
דרום השרון	69	2.0
הגלבוע	304	9.3
הגליל העליון	36	1.2
הגליל התחתון	32	2.0
הר חברון	12	6.3
זבולון	109	7.1
חבל אילות	12	3.3
חבל יבנה	10	2.1
חבל מודיעין	40	1.9
חוף אשקלון	81	4.4
חוף הכרמל	111	2.8
חוף השרון	18	1.0
יואב	16	1.7
לב השרון	42	1.5
לכיש	44	4.2
מבואות החרמון	16	1.8
מגידו	34	1.8
מטה אשר	157	4.3
מטה בנימין	248	8.8

לוח 3.20: מקבלי השלמת הכנסה מתוך כל מקבלי קצבת זיקנה ושאירים מהמוסד לביטוח לאומי, במועצות האזוריות, 2021 (המשך)

דצמבר

מועצה אזורית	מספרים מוחלטים	אחוזים
מטה יהודה	231	3.3
מנשה	94	4.6
מעלה יוסף	41	3.6
מרום הגליל	68	4.8
מרחבים	45	4.3
משגב	159	7.6
נווה מדבר	110	53.4
נחל שורק	11	2.3
עמק הירדן	63	2.7
עמק המעינות	49	1.9
עמק חפר	87	1.7
עמק יזרעאל	74	1.7
ערבות הירדן	14	3.1
רמת נגב	17	3.4
שדות דן	44	3.4
שדות נגב	19	2.1
שומרון	190	9.7
שער הנגב	27	2.8
שפיר	38	2.1
תמר	6	3.2

מקור: המוסד לביטוח לאומי

* הסך-הכול כולל גם מועצות אזוריות שאינן כלולות בלוח זה וכן 1,177 מקבלים שהמועצה האזורית שלהם אינה ידועה

לוח 3.21: הוצאה⁽¹⁾ ממוצעת למשק בית שבו גרים בני 65+ ובקרב כלל האוכלוסייה – קבוצות ראשיות, לפי סוג משק הבית, 2019⁽³⁾

הוצאה והרכב ההוצאה הרכב קבוצות משקי הבית	משקי בית של בני 65+						סה"כ משקי בית שבהם גרים בני 65+
	משקי בית אחרים מהם: זוג, בן 65+ כל משקי הבית באוכלוסייה	שניהם אחד בני 65+ לפחות	זוג, לפחות אחד בן 65+	גרים לבוד	(בודד או זוג)	1+2	
	3	4	2	1	1+2	1+2+3	
התפלגות משקי הבית של בני 65+ (אחוזים)	31.1	78.5	37.6	31.3	68.9	100.0	
סה"כ הוצאה לתצרוכת ⁽²⁾	15,990	15,313	14,916	15,228	8,946	12,376	13,288
הרכב ההוצאה לתצרוכת (אחוזים)							
סה"כ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
מזון (כולל ירקות ופירות)	17.6	19.1	17.1	16.8	15.4	16.4	17.3
דיור	25.0	26.5	31.2	30.5	39.4	33.4	31.0
אחזקת הדירה ומשק הבית	9.4	14.5	10.1	9.9	10.0	10.0	11.6
ריהוט וציוד לבית	3.6	3.8	2.6	2.8	2.4	2.7	3.1
הלבשה והנעלה	3.3	2.5	1.4	1.6	1.7	1.6	1.9
בריאות	6.0	8.0	10.4	10.2	8.7	9.7	9.1
חינוך, תרבות ובידור	11.0	6.7	5.6	5.6	5.6	5.6	6.0
תחבורה ותקשורת	19.3	14.8	17.4	18.4	11.1	16.0	15.6
מוצרים ושירותים אחרים	4.8	4.1	4.2	4.1	5.7	4.6	4.4

מקור: למ"ס, סקר הוצאות משק הבית

1. בש"ח, מחירים שוטפים, ממוצע 2019
2. נתוני ההוצאה לתצרוכת כוללים זקיפה בעבור שירותי דיור ושירותי רכב לגרים בדירה בבעלותם ולבעלי רכב
3. בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. ראו הרחבה במבוא

לוח 3.22: הרכב הוצאה ממוצעת למשק בית, שבו גרים בני 65+ ובקרב כלל האוכלוסייה - קבוצות משניות, לפי סוג משק הבית, 2019*

אחוזים

הוצאה והרכב ההוצאה						
הרכב קבוצות משקי הבית						
התפלגות משקי הבית של בני 65+ (אחוזים)						
הרכב הוצאות אחזקת הדירה ומשק הבית						
סה"כ						
מים						
חשמל, גז ודלק לבית						
אחזקה ושיפור הבית						
עזרה בבית						
מסים עירוניים (ארנונה)						
צורכי משק בית שונים						
הרכב ההוצאה לבריאות						
סה"כ						
ביטוח בריאות						
ריפוי שיניים						
הוצאות על שירותי בריאות						
הוצאות אחרות על בריאות						
הרכב ההוצאה לחינוך, תרבות ובידור						
סה"כ						
שירותי חינוך						
עיתונים, ספרים ומכשירי כתיבה						
מופעי תרבות, ספורט ובידור						
הבראה, נופש וטיולים						
מוצרי תרבות ובידור בני-קיימא						
תחביבים, ציוד ספורט ומחנאות						
קנייה ואחזקת יחידת נופש						
מחשב, אינטרנט ומוצריהם						

לוח 3.22: הרכב הוצאה ממוצעת למשק בית, שבו גרים בני 65+ ובקרב כלל האוכלוסייה - קבוצות משניות, לפי סוג משק הבית, 2019*
(המשך)

אחוזים

משקי בית	משקי בית של בני 65+					סה"כ משקי בית שבהם גרים בני 65+	הוצאה והרכב ההוצאה
	אחרים	זוג, מהם : לפחות זוג, אחד שניהם	זוג, לפחות זוג, אחד שניהם	גרים לבד	משקי בית של בני 65+ (בודד או גרים לבד)		
3	4	2	1	1+2	1+2+3	סה"כ	הרכב קבוצות משקי הבית
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	הרכב ההוצאה לתחבורה ותקשורת
2.8	3.4	2.1	1.9	6.7	3.0	3.1	נסיעה בתחבורה ציבורית
27.3	21.6	36.1	36.5	32.3	35.5	30.8	נסיעה לחוץ לארץ
58.5	60.7	51.3	51.7	43.8	49.9	53.6	הוצאות לכלי רכב
9.5	12.9	9.6	9.0	15.4	10.5	11.3	דואר, טלפון ותקשורת
2.1	1.4	0.9	0.9	1.8	1.1	1.2	הוצאות אחרות

מקור: למ"ס, סקר הוצאות משק הבית

* בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. ראו הרחבה במבוא

לוח 3.23: בני +65 וכלל האוכלוסייה⁽¹⁾, לפי הצלחתם לכסות את ההוצאות החודשיות⁽²⁾ ולפי מין, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
כלל בני +65	100.0	100.0	100.0
מצליחים, ללא כל קושי	22.9	26.3	20.1
מצליחים	56.5	52.7	59.7
לא כל כך מצליחים	16.6	17.1	16.2
בכלל לא מצליחים	3.9	3.9	4.0
כלל האוכלוסייה⁽¹⁾	100.0	100.0	100.0
מצליחים, ללא כל קושי	19.6	21.9	17.4
מצליחים	51.7	50.2	53.0
לא כל כך מצליחים	22.8	22.3	23.2
בכלל לא מצליחים	6.0	5.5	6.3

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. אוכלוסיית הסקר היא בני +20

2. למשל: מזון, חשמל, טלפון וכד'

לוח 3.24: בני +65 וכלל האוכלוסייה* אשר ויתרו בשנה האחרונה על רכישות והוצאות שונות בגלל קשיים כלכליים, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים שוויתרו על רכישה והוצאה בכל קבוצת גיל

סוג הוויתור	בני +65	74-65	75+	כלל האוכלוסייה ⁽¹⁾
ויתור על טיפול רפואי (אחוזים מאלה שזקוקים לטיפול רפואי, לא כולל טיפול שיניים)	7.9	7.9	7.8	9.7
ויתור על תרופות (אחוזים מאלה שזקוקים לתרופות)	6.1	6.9	4.8	6.6
ויתור על ארוחה חמה, לפחות פעם ביומיים	5.8	6.0	5.4	6.2
ויתור על תחביב או פעילות פנאי ⁽²⁾	20.4	21.6	18.1	30.0

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

* אוכלוסיית הסקר היא בני +20

לוח 3.25: התפלגות משקי בית של בני 65+ ומשקי בית בקרב כלל האוכלוסייה, לפי רמת הכנסה⁽¹⁾, 2019⁽³⁾

אחוזים

רמת הכנסה	סה"כ גרים בני 65+ ⁽²⁾	סה"כ משקי בית שבהם גרים בני 65+ ⁽²⁾	משקי בית של בני 65+ (בודד או זוג)			כל משקי הבית באוכלוסייה
			זוג, לפחות אחד מהם בן 65+	גרים לבד	זוג, לפחות אחד מהם בן 65+	
סה"כ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
עד 2,000 ש"ח	4.9	5.0	6.3	3.9	8.7	100.0
3,000-2,001	14.8	17.5	23.0	12.9	11.7	11.7
4,000-3,001	13.1	14.0	18.2	10.5	11.3	11.3
5,000-4,001	12.0	10.7	11.9	9.8	11.7	11.7
6,000-5,001	9.7	8.4	8.3	8.5	11.2	11.2
7,000-6,001	9.0	7.2	4.6	9.3	9.7	9.7
8,000-7,001	7.5	7.0	5.8	8.0	8.4	8.4
9,000-8,001	6.1	5.6	4.7	6.4	6.5	6.5
10,000-9,001	5.2	5.3	4.8	5.8	4.7	4.7
11,000-10,001	3.6	3.2	2.1	4.1	3.9	3.9
12,000-11,001	2.6	2.8	2.0	3.6	2.8	2.8
13,000-12,001	2.2	2.1	1.1	3.0	2.0	2.0
13,000 ש"ח ומעלה	9.4	11.0	7.2	14.2	7.4	7.4

מקור: למ"ס, סקר הוצאות משק הבית

1. הכנסה נטו לנפש תקנית

2. כולל משקי בית אחרים שבהם בן 65+ אחד לפחות

3. בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. ראו הרחבה במבוא

לוח 3.26: מדד ג'יני⁽¹⁾ במשקי בית של בני +65 ובקרב כלל האוכלוסייה, 2019-2013

שנה	משקי בית של בני +65 (בודד או זוג)			כל משקי הבית באוכלוסייה
	סה"כ משקי בית של בני +65 (בודד או זוג)	זוג, לפחות אחד גרים לבד	לפחות אחד זוג, בן +65	
2013	0.396	0.386	0.392	0.363
2014	0.396	0.387	0.388	0.370
2015	0.411	0.413	0.396	0.367
2016	0.399	0.435	0.373	0.359
2017	0.383	0.375	0.374	0.351
2018	0.416	0.407	0.408	0.355
2019⁽²⁾	0.379	0.387	0.364	0.351

מקור: למ"ס, סקר הוצאות משק הבית

1. לפי הכנסה נטו לנפש תקנית

2. בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. ראו הרחבה במבוא

לוח 3.27: בני 65+ וכלל האוכלוסייה, לפי שיוך לאשכול חברתי-כלכלי⁽¹⁾, 2020

סוף שנה

אשכול חברתי-כלכלי ⁽²⁾	רשויות מקומיות ⁽³⁾	בני 65+		כלל האוכלוסייה		אחוז בני 65+ באוכלוסייה
		אלפים	אחוזים	אלפים	אחוזים	
סה"כ	255	1,126.4	100.0	9,223.4	100.0	12.2
1	11	20.3	1.8	213.0	2.3	9.5
2	25	111.7	9.9	1,229.5	13.3	9.1
3	44	106.6	9.5	929.7	10.1	11.5
4	32	87.0	7.7	607.0	6.6	14.3
5	29	179.9	16.0	1,261.6	13.7	14.3
6	23	96.5	8.6	762.9	8.3	12.6
7	40	285.3	25.3	1,984.6	21.5	14.4
8	21	223.4	19.8	2,037.5	22.1	11.0
9	26	12.3	1.1	112.5	1.2	10.9
10	4	3.5	0.3	85.1	0.9	4.1

מקור: למ"ס, המדד החברתי-כלכלי 2017; קובצי האוכלוסייה

1. מבוסס על הדירוג החברתי-כלכלי של הרשויות המקומיות הנכון ל-2015. אשכול 1 מציין את הרמה הנמוכה ביותר ואשכול 10 את הרמה הגבוהה ביותר
2. בשנת 2020, בני 65+ גרו ברשויות מקומיות שהאשכול החברתי-כלכלי הממוצע שלהן ב-2017 היה 5.6. התושבים בני כל הגילים (כלל האוכלוסייה) גרו ברשויות מקומיות שהאשכול הממוצע שלהן ב-2017 היה 5.5
3. כולל: עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות

לוח 3.28: ממדי העוני בקרב משפחות שבראשן עומדים בני 65+ ובקרב כלל האוכלוסייה, 2020-2018

מאפיינים		לפני תשלומי העברה ומסים ישירים		לאחר תשלומי העברה ומסים ישירים	
		בכלל האוכלוסייה	בקרוב בני 65+	בכלל האוכלוסייה	בקרוב בני 65+
2018					
האוכלוסייה הענייה (אלפים)					
משפחות		726.5	268.9	469.4	130.3
נפשות		2,393.1	451.6	1,810.5	227.3
תחולת העוני (אחוזים)					
משפחות		27.8	50.6	18.0	24.5
נפשות		28.0	49.0	21.2	24.7
2018⁽¹⁾					
האוכלוסייה הענייה (אלפים)					
משפחות		777.0	293.9	461.1	130.1
נפשות		2,458.3	483.2	1,729.5	219.9
תחולת העוני (אחוזים)					
משפחות		29.7	55.3	17.6	24.5
נפשות		28.7	52.9	20.2	24.1
2019					
האוכלוסייה הענייה (אלפים)					
משפחות		815.9	309.6	488.8	121.5
נפשות		2,567.0	498.5	1,817.7	196.2
תחולת העוני (אחוזים)					
משפחות ⁽²⁾		30.2	52.4	18.1	20.6
נפשות		29.4	49.1	20.8	19.3
2020					
האוכלוסייה הענייה (אלפים)					
משפחות		1,005.8	334.2	488.2	102.5
נפשות		3,127.6	552.8	1,849.8	193.2
תחולת העוני (אחוזים)					
משפחות ⁽²⁾		36.4	53.3	17.7	16.3
נפשות		35.0	49.1	20.7	17.2

מקור: המוסד לביטוח לאומי

- בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. נתוני העוני לשנת 2018 מוצגים כאן מתוקנים על פי המשקלים בשיטת הסקר החדשה. ראו הרחבה במבוא
- חלקן של משפחות שבראשן עומדים גברים או נשים בני 65+ מקרב כלל המשפחות באוכלוסייה הוא 21.9% בשנת 2019 ו-22.7% בשנת 2020

לוח 3.29: ממדי העוני בקרב בני 65+⁽¹⁾, לפי הרכב משק הבית, 2019-2020

הרכב משק הבית	תחולת העוני (אחוזים)	אחוז מכלל הזקנים בקבוצה זו
2019⁽⁴⁾		
סה"כ	16.9	100.0
גרים לבד	27.9	22.4
גרים עם בן זוג ו/או ילדים ⁽²⁾	16.1	48.7
גרים עם בן זוג ובני משפחה אחרים ⁽³⁾	9.4	15.7
גרים עם בני משפחה אחרים ללא בן זוג	10.0	13.2
2020⁽⁴⁾		
סה"כ	13.6	100.0
גרים לבד	21.1	21.7
גרים עם בן זוג ו/או ילדים ⁽²⁾	11.9	47.4
גרים עם בן זוג ובני משפחה אחרים ⁽³⁾	10.3	16.5
גרים עם בני משפחה אחרים ללא בן זוג	11.8	14.3

מקור: המוסד לביטוח לאומי

1. הנתונים בלוחות 3.28 ו-3.30 מתייחסים למשפחות שבראשן עומדים בני 65+. בלוח זה מוצגים נתונים על כלל בני 65+ ללא הבחנה מי עומד בראש המשפחה או משק הבית
2. ילדים עד גיל 18
3. כולל ילדים מעל גיל 18
4. בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. ראו הרחבה במבוא

לוח 3.30: חלקן של משפחות שבראשן עומדים בני 65+⁽¹⁾ באוכלוסייה הענייה ובקרב כלל האוכלוסייה, שנים נבחרות⁽²⁾

אחוזים

באוכלוסייה הענייה						
בכלל האוכלוסייה		לאחר תשלומי העברה		לפני תשלומי העברה		שנה
		ומסים ישירים		ומסים ישירים		
נפשות	משפחות	נפשות	משפחות	נפשות	משפחות	
9.9	20.2	11.0	22.8	17.4	35.1	1998
9.8	20.2	12.1	28.2	17.7	36.6	1999
9.9	19.9	12.3	27.5	19.1	37.9	2000
9.8	19.4	10.0	23.0	16.1	32.9	2005
9.6	19.4	8.6	20.9	15.4	33.1	2006
9.8	19.6	9.5	22.3	16.4	34.0	2007
9.8	19.6	9.1	22.3	15.8	33.9	2008
10.0	19.7	8.1	19.4	15.0	32.4	2009
10.4	20.4	9.2	20.1	16.6	34.3	2010
8.8	17.5	8.3	17.9	14.9	30.1	(3)2010
8.8	17.7	7.4	17.8	14.1	31.0	2011
9.0	17.4	9.3	21.2	14.5	30.1	(4)2012
9.7	18.7	9.9	23.1	15.8	32.9	2013
9.5	18.7	9.8	24.3	15.7	32.9	2014
9.6	19.0	9.6	22.9	14.8	31.9	2015
10.1	19.5	8.9	22.2	16.0	33.5	2016
10.1	19.9	10.4	24.9	16.8	34.9	2017
10.8	20.4	12.6	27.8	18.9	37.0	2018
10.7	20.3	12.7	28.2	19.7	37.8	(5)2018
11.6	21.9	10.8	24.9	19.4	37.9	2019
12.6	22.7	10.4	21.0	17.7	33.2	2020

מקור: המוסד לביטוח לאומי

1. עד שנת 2010 הנתונים מתייחסים לגברים בני 65+ ונשים בנות 60+. משנת 2011 הנתונים מתייחסים לבני 65+
2. החל משנת 2003 הנתונים כוללים את מזרח ירושלים
3. נתוני 2010 מתוקנים לפי גברים ונשים בני 65+
4. בשנת 2012 חל שינוי במבנה הסקרים שעורכת הלמ"ס אשר משמשים בסיס למדידת העוני. לפיכך נוצר שבר בסדרה הסטטיסטית שאינו מאפשר השוואה ישירה של נתוני 2012 עם נתוני שנים קודמות. ראו במבוא
5. בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. הנתונים לשנת 2018 מוצגים כאן מתוקנים על פי המשקלים בשיטת הסקר החדשה. ראו הרחבה במבוא

לוח 3.31: בעלות על דירה ומספר החדרים הממוצע במשקי בית של בני 65+ ובכלל האוכלוסייה, לפי סוג משק בית ולפי קבוצת אוכלוסייה, 2019⁽¹⁾

אחוזים

מאפיינים	משקי בית של בני 65+						משקי בית אחרים
	סה"כ משקי בית שבהם גרים בני 65+	(בודד או לבד (זוג)	1	2	3	4	3
הרכב קבוצות משקי הבית	100.0	68.5	31.0	37.5	77.6	31.5	
התפלגות משקי בית של בני 65+ (אחוזים)							
דירות בשכירות ובעלות							
סה"כ ⁽²⁾	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
מזה:							
דירות בבעלות	79.2	78.1	68.3	86.2	85.1	81.7	66.5
דירות שכורות	16.8	17.6	26.4	10.4	10.9	15.0	28.0
דירות בשכירות ובעלות בקרב בני 65+ במשקי בית של עולים מבריה"מ⁽³⁾							
סה"כ ⁽²⁾	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
מזה:							
דירות בבעלות	52.6	49.3	32.8	65.7	62.0	62.3	51.3
דירות שכורות	45.4	48.3	65.7	31.1	33.7	36.9	46.4
מספר חדרים ממוצע בדירה							
סה"כ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
עד 2	13.1	15.2	25.7	6.5	7.1	8.7	10.8
3-2.5	29.3	31.4	37.3	26.5	25.2	24.6	27.1
4-3.5	25.0	20.4	9.0	29.8	28.9	35.1	29.9
4.5+	32.6	33.0	28.0	37.2	38.7	31.6	32.1

מקור: למ"ס, סקר הוצאות משק הבית

- בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. ראו הרחבה במבוא
- כולל סוגי דיור אחרים - דמי מפתח ומגורים בחינם
- שעלו משנת 1990 ואילך

לוח 3.32: בני 65+ וכלל האוכלוסייה הגרים בדירה בבעלותם, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים			
מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
בני 65+	79.2	81.1	77.6
גיל			
74-65	82.2	83.6	80.9
75+	73.9	76.4	71.9
קבוצת אוכלוסייה			
יהודים ואחרים	78.6	80.5	77.1
מזה: עולי בריה"מ לשעבר ⁽¹⁾	54.7	60.1	51.0
ערבים	84.9	86.5	83.4
כלל האוכלוסייה ⁽²⁾	68.1	68.3	67.8

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. שעלו משנת 1990 ואילך

2. אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

לוח 3.33: בני 65+ וכלל האוכלוסייה הגרים יותר מעשר שנים בדירתם הנוכחית, וותק המגורים בדירה הנוכחית, ממוצע לשנים 2020-2018

אחוזים

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
גרים יותר מעשר שנים בדירתם הנוכחית			
בני 65+	74.1	73.5	74.6
גיל			
74-65	73.3	72.3	74.1
75+	75.6	75.6	75.6
קבוצת אוכלוסייה			
יהודים ואחרים	72.6	71.5	73.4
מזה: עולי בריה"מ לשעבר ⁽¹⁾	61.6	63.4	60.4
ערבים	90.1	91.4	88.7
כלל האוכלוסייה ⁽²⁾	50.7	50.9	50.5
ותק המגורים בדירה הנוכחית			
בני 65+	100.0	100.0	100.0
עד שנה	3.9	3.7	4.0
יותר משנה ועד חמש שנים	11.3	11.5	11.2
יותר מחמש שנים ועד עשר שנים	10.7	11.3	10.1
יותר מעשר שנים ועד עשרים שנים	18.7	18.0	19.3
יותר מעשרים שנים	55.4	55.5	55.3
כלל האוכלוסייה⁽²⁾			
עד שנה	12.2	12.0	12.3
יותר משנה ועד חמש שנים	22.5	22.4	22.6
יותר מחמש שנים ועד עשר שנים	15.3	15.3	15.4
יותר מעשר שנים ועד עשרים שנים	20.9	21.0	20.8
יותר מעשרים שנים	29.1	29.3	28.9

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. שעלו משנת 1990 ואילך

2. אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

לוח 3.34: בעלות על מוצרים בני-קיימא במשקי בית של בני +65 ובקרבת כלל האוכלוסייה, לפי סוג משק הבית, 2019*

אחרים

משקי בית של בני +65						
	סה"כ משקי בית אחרים שבהם בני +65 כל משקי גרים (בודד גרים אחד שניהם אחד הבית לבד בן +65 בני +65 לפחות באוכלוסייה המוצר	סה"כ משקי בית של בני +65	זוג, מהם : שבהם בני +65 כל משקי גרים (בודד גרים אחד שניהם אחד הבית לבד בן +65 בני +65 לפחות באוכלוסייה המוצר	1	2	3
התפלגות משקי בית של בני +65 (אחוזים)	100.0	68.9	31.3	37.6	78.5	31.1
דוד שמש	79.8	76.4	70.7	81.2	79.8	87.4
טאבלט / מחשב מגע	25.6	24.4	14.5	32.6	32.0	28.5
טלוויזיה	93.9	94.2	94.1	94.3	94.5	93.2
טלפון סלולרי אחד לפחות	92.4	91.8	85.4	97.0	96.4	93.8
כיריים לבישול	69.5	71.0	62.7	77.9	77.9	66.3
מדיח כלים	42.8	45.0	27.5	59.6	58.2	38.0
מזגן אוויר	91.9	92.8	89.1	95.8	95.9	90.0
מחשב ביתי	61.3	58.2	41.7	71.8	71.1	68.3
מייבש כביסה	32.4	32.0	20.4	41.7	40.9	33.2
מיקרוגל	85.2	85.8	80.2	90.5	90.6	83.7
מכונית אחת לפחות	56.5	54.5	31.4	73.8	72.0	60.9
מכונית כביסה	97.3	96.4	93.1	99.2	99.1	99.0
ממיר דיגיטלי	10.6	8.7	10.2	7.5	6.8	14.9
מנוי לאינטרנט	65.4	61.7	47.5	73.6	72.4	73.6
מנוי לטלוויזיה בכבלים או בלוויין	61.4	64.2	63.1	65.0	66.8	55.2

לוח 3.34: בעלות על מוצרים בני-קיימא במשקי בית של בני 65+ ובקרב כלל האוכלוסייה, לפי סוג משק הבית, 2019* (המשך)

אחוזים

משקי בית של בני 65+						
סה"כ	משקי	סה"כ	משקי	בית	בית	משקי
בית	של	זוג, מהם:	בן 65+ כל משקי	לפחות זוג,	שניהם אחד הבית	בני 65+
המוצר	בני 65+	או זוג	לבד	בן 65+	בני 65+ לפחות באוכלוסייה	הרכב קבוצות משקי הבית
	1+2+3	1+2	1	2	4	3
מקפיא עמוק	30.3	27.1	19.5	33.4	32.9	37.4
צלחת לויין	12.9	9.5	9.5	9.5	8.3	20.4
קו טלפון אחד לפחות	76.3	78.4	75.9	80.4	85.0	71.8
שואב אבק	65.8	66.8	55.1	76.6	76.5	63.5
תנור לאפייה בלבד	62.9	62.9	49.6	73.9	73.3	62.9
תנור לבישול ולאפייה	31.1	28.1	34.4	22.9	22.8	37.8

מקור: למ"ס, סקר הוצאות משק הבית

* בשנת 2019 חלו שינויים בשיטת איסוף הנתונים, האמידה, האוכלוסייה הנדגמת והגדרות משק הבית בסקר הוצאות משק הבית. על כן החל מ-2019 חל שבר בסדרה לעומת הנתונים שפורסמו בשנים קודמות. ראו הרחבה במבוא

לוח 3.35: בני 65+ וכלל האוכלוסייה שלרשות⁽¹⁾ משק הבית שלהם עומדת מכונית פרטית או מסחרית (עד 4 טון משקל כולל), לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים			
מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
בני 65+	63.3	73.2	55.1
גיל			
74-65	73.9	81.9	67.0
75+	44.4	56.8	34.6
קבוצת אוכלוסייה			
יהודים ואחרים	63.7	72.9	56.1
מזה: עולי בריה"מ לשעבר ⁽²⁾	32.0	39.5	26.9
ערבים	59.6	75.2	44.4
כלל האוכלוסייה ⁽³⁾	78.3	81.3	75.4
בני 65+ שלרשות ⁽¹⁾ משק הבית שלהם יותר ממכונית אחת	17.2	23.6	11.8
כלל האוכלוסייה ⁽³⁾ שלרשות ⁽¹⁾ משק הבית שלהם יותר ממכונית אחת	33.5	36.2	30.9

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. לאו דווקא בבעלותם

2. שעלו משנת 1990 ואילך

3. אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

לוח 3.36: בני 65+ וכלל האוכלוסייה המורשים לנהוג, לפי גיל ומין, 2020
סוף שנה

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
מספרים מוחלטים			
בני 65+	612,351	374,130	238,221
בני 65-74	443,347	261,525	181,822
בני 75+	169,004	112,605	56,399
כלל המורשים לנהוג	4,621,935	2,565,749	2,056,186
אחוזים מתוך האוכלוסייה המתאימה			
בני 65+	54.3	74.4	38.1
בני 65-74	65.7	83.4	50.3
בני 75+	37.3	59.4	21.4
כלל המורשים לנהוג*	72.3	82.1	63.0

מקור: למ"ס, מורשים לנהוג, פרסום מספר 1831
* האחוזים מתייחסים לבני 17+

לוח 3.37: בני 65+ וכלל האוכלוסייה המורשים לנהוג, לפי תדירות הנהיגה ומין, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
אינם נוהגים כלל			
בני 65+	15.2	10.4	22.4
גיל			
74-65	12.0	6.9	19.1
75+	24.0	19.1	33.2
כלל האוכלוסייה*	7.3	5.4	9.7
תדירות הנהיגה			
בני 65+	100.0	100.0	100.0
7-5 ימים בשבוע	57.5	67.1	43.1
4-3 ימים בשבוע	13.2	10.3	17.5
2-1 ימים בשבוע	10.2	8.9	12.1
פחות מיום בשבוע	4.0	3.3	4.9
אינם נוהגים כלל	15.2	10.4	22.4
כלל האוכלוסייה*			
7-5 ימים בשבוע	70.3	74.5	65.2
4-3 ימים בשבוע	9.4	8.1	11.0
2-1 ימים בשבוע	8.3	7.7	9.0
פחות מיום בשבוע	4.6	4.2	5.1
אינם נוהגים כלל	7.3	5.4	9.7

מקור: למ"ס, הסקר החברתי
* אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

לוח 3.38: בני 65+ וכלל האוכלוסייה שיש להם חברים שאתם הם נפגשים או מדברים בטלפון⁽¹⁾, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים			
מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
בני 65+	84.4	82.9	85.7
גיל			
74-65	88.5	88.0	89.0
75+	77.1	73.2	80.1
קבוצת אוכלוסייה			
יהודים ואחרים	84.7	82.3	86.7
מזה: עולי בריה"מ לשעבר ⁽²⁾	83.4	77.6	87.4
ערבים	81.5	87.9	75.4
כלל האוכלוסייה ⁽³⁾	91.9	91.9	91.9

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. כולל באמצעות מכשיר פקס, דואר אלקטרוני או סקייפ. לא כולל באמצעות הודעות ומסרונים
2. שעלו משנת 1990 ואילך
3. אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

לוח 3.39: דיווח על הרגשת בדידות בקרב בני 65+ ובקרב כלל האוכלוסייה, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
דיווח על הרגשת בדידות לפעמים (מדי פעם) או לעתים קרובות			
בני 65+	27.9	20.8	33.8
גיל			
74-65	23.3	17.1	28.7
75+	36.1	27.8	42.6
קבוצת אוכלוסייה			
יהודים ואחרים	27.4	20.6	32.9
מזה: עולי בריה"מ לשעבר ⁽²⁾	29.0	23.3	33.0
ערבים	33.1	22.6	43.4
כלל האוכלוסייה ⁽¹⁾	19.9	16.3	23.4
הרגשת בדידות			
בני 65+	100.0	100.0	100.0
לעיתים קרובות	9.6	6.3	12.3
לפעמים, מדי פעם	18.3	14.5	21.5
לעיתים רחוקות	14.8	13.6	15.9
אף פעם לא	57.2	65.6	50.3
כלל האוכלוסייה⁽¹⁾	100.0	100.0	100.0
לעיתים קרובות	5.6	4.6	6.5
לפעמים, מדי פעם	14.3	11.6	16.9
לעיתים רחוקות	22.8	20.8	24.7
אף פעם לא	57.2	62.9	51.9

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

2. שעלו משנת 1990 ואילך

לוח 3.40: בני 65+ וכלל האוכלוסייה שמרגישים שאין להם על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
בני 65+	8.2	10.5	6.2
גיל			
74-65	8.5	11.5	6.0
75+	7.6	8.8	6.6
קבוצת אוכלוסייה			
יהודים ואחרים	7.7	10.3	5.6
מזה: עולי בריה"מ לשעבר ⁽¹⁾	8.2	9.6	7.2
ערבים	12.9	12.8	13.1
כלל האוכלוסייה ⁽²⁾	6.6	7.8	5.5

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. שעלו משנת 1990 ואילך

2. אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

**לוח 3.41: דיווח על מצבים רגשיים שונים בשנה האחרונה, בקרב בני 65+
וכלל האוכלוסייה*, ממוצע לשנים 2018-2020**

אחוזים

מצבים רגשיים	סה"כ	לעיתים קרובות	לעיתים או לפעמים, מדי פעם	לעיתים רחוקות	אף פעם לא
דיווחו כי הרגישו מלאי מרץ					
בני 65+	100.0	34.6	32.6	18.1	14.8
כלל האוכלוסייה	100.0	46.5	36.1	11.4	6.0
דיווחו כי הרגישו שהם יכולים להתמודד עם הבעיות שלהם					
בני 65+	100.0	63.7	24.8	7.5	4.0
כלל האוכלוסייה	100.0	72.2	21.1	4.7	1.9
דיווחו כי הרגישו מדוכאים					
בני 65+	100.0	7.7	20.0	14.9	57.4
כלל האוכלוסייה	100.0	5.7	17.7	21.5	55.1
דיווחו כי הרגישו לחוצים					
בני 65+	100.0	17.5	37.1	17.9	27.5
כלל האוכלוסייה	100.0	20.8	39.1	21.1	19.0
דיווחו כי הרגישו שדאגות הפריעו להם לישון					
בני 65+	100.0	17.7	32.2	15.7	34.4
כלל האוכלוסייה	100.0	13.2	28.4	21.3	37.1

מקור: למ"ס, הסקר החברתי
* אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

לוח 3.42: בני 65+ וכלל האוכלוסייה המעסיקים עוזר/ת או מטפל/ת בתשלום לפי גיל, מין וקבוצת אוכלוסייה, ממוצע לשנים 2020-2018

אחוזים

מאפיינים	65+	74-65	75+	כלל האוכלוסייה ⁽¹⁾
סה"כ	26.5	18.4	41.1	13.3
גברים	23.6	16.8	36.3	12.4
נשים	29.0	19.7	44.9	14.2
קבוצת אוכלוסייה				
יהודים ואחרים	27.1	19.0	41.4	15.5
ערבים	20.8	12.5	38.2	3.7
מספר שעות שבועיות בהן מועסק/ת העוזר/ת או המטפל/ת				
סה"כ	100.0	100.0	100.0	100.0
עד עשר שעות שבועיות	73.2	86.7	62.3	83.3
מעל עשר שעות שבועיות	26.8	13.3	37.7	16.7
התפקידים בהם עוסק/ת העוזר/ת או המטפל/ת				
סה"כ	100.0	100.0	100.0	100.0
עבודות בית, כגון ניקיון ובישול	64.0	81.3	50.3	79.2
טיפול בבן משק הבית, כגון ילדים וזקנים	14.7	8.0	20.1	9.8
עבודות בית וגם טיפול בבן משק הבית	21.2	10.7	29.6	11.0
מקבלים מימון מגוף ציבורי⁽²⁾ עבור העוזר/ת או המטפל/ת, מתוך אלה המעסיקים עוזר/ת או מטפל/ת				
סה"כ	43.1	23.8	58.5	21.4

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. אוכלוסיית הסקר היא בני 20+
2. מוסד או גוף ציבורי כגון המוסד לביטוח לאומי או לשכת הרווחה

לוח 3.43: בני +65 וכלל האוכלוסייה שעוסקים בפעילות התנדבותית (בשנה שקדמה לריאיון), ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
בני +65	16.9	18.2	15.8
כלל האוכלוסייה ⁽¹⁾	21.7	23.2	20.2
תחום העיסוק בהתנדבות⁽²⁾			
סה"כ בני +65	100.0	100.0	100.0
תחום הבריאות, כגון מד"א ובתי חולים	12.9	11.6	14.2
עזרה לנזקקים, כגון מוגבלים, קשישים, נוער במצוקה וכד'	36.0	31.4	40.3
חינוך ותרבות	26.1	22.0	30.1
תחומים אחרים ⁽³⁾	25.0	34.9	15.4
היקף ההתנדבות בשעות חודשיות⁽²⁾			
סה"כ בני +65	100.0	100.0	100.0
עד 10 שעות	28.5	28.4	28.5
בין 10 ל-20 שעות	21.6	17.5	25.5
מעל 20 שעות	26.0	27.2	24.9
לא קבוע	21.7	23.5	20.0
חד פעמי	2.2	3.3	1.1

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. אוכלוסיית הסקר היא בני +20
2. אחוזים מתוך המתנדבים
3. כולל סדר ציבורי, פעילות דתית, שמירה והגנה על הטבע ותחומים אחרים

לוח 3.44: בני 65+ וכלל האוכלוסייה שיצאו לנופש או לטיול בארץ או בחוץ לארץ (בשנה שקדמה לריאיון), ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
נופש או טיול בארץ שכלל לינה מחוץ לבית			
בני 65+	35.4	36.7	34.2
גיל			
74-65	41.4	41.4	41.3
75+	24.7	28.0	22.2
כלל האוכלוסייה*	50.8	48.3	50.1
נופש או טיול בחוץ לארץ			
בני 65+	34.4	36.1	33.0
גיל			
74-65	41.4	42.0	40.8
75+	22.1	25.0	19.8
כלל האוכלוסייה*	43.0	43.2	42.7

מקור: למ"ס, הסקר החברתי
* אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

לוח 3.45: בני 65+ וכלל האוכלוסייה, שהשתמשו במחשב ובאינטרנט, בשלושה החודשים שקדמו לריאיון, לפי גיל, מין ושימושי המחשב, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
השתמשו במחשב⁽¹⁾			
בני 65+	53.8	59.7	48.8
גיל			
74-65	60.6	64.6	57.1
75+	41.6	50.4	34.7
כלל האוכלוסייה⁽³⁾			
	71.3	72.4	70.3
שימושי האינטרנט של בני 65+⁽²⁾			
אחוזים מתוך אלה שהשתמשו באינטרנט בשלושת החודשים שקדמו לריאיון			
חיפוש מידע	88.0	90.0	86.2
רשתות חברתיות ומסרונים	87.4	84.0	90.5
דואר אלקטרוני	66.7	69.7	63.8
הורדות קבצים, צפייה בסרטים, האזנה למוזיקה	59.3	60.2	58.3
שיחות וידאו, ועידה או טלפון	52.5	50.7	54.2
תשלום חשבונות ושירותי בנקאות דיגיטליים	46.1	53.6	39.2
שירותי ממשל	36.3	42.9	30.2
קניות	29.0	34.9	23.5
משחקים	25.8	23.1	28.2
עבודה	24.7	33.1	16.9
לימודים	19.8	22.0	17.7

לוח 3.45: בני 65+ וכלל האוכלוסייה, שהשתמשו במחשב ובאינטרנט, בשלושה החודשים שקדמו לריאיון, לפי גיל, מין ושימושי המחשב, ממוצע לשנים 2018-2020 (המשך)

אחוזים

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
שימוש באינטרנט באמצעות מכשיר			
טלפון נייד, בשלושה החודשים שקדמו לריאיון			
בני 65+	60.2	63.3	57.7
כלל האוכלוסייה ⁽³⁾	82.7	83.3	82.0

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. לא כולל טלפון נייד
2. כולל באמצעות טלפון נייד
3. אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

לוח 3.46א: בני 65+ וכלל האוכלוסייה⁽¹⁾ שנפגעו מעבריינות ב-12 החודשים שקדמו לריאיון, לפי סוג הפגיעה, 2020

אחוזים

סה"כ בקבוצה נפגעו מעבריינות	סוג הפגיעה ⁽²⁾			גנבה	סה"כ בקבוצה נפגעו מעבריינות
	אלימות או איום באלימות	הטרדה מינית	עבירה מקוונת		
בני 65+	..	..	(3.0)	(1.9)	5.2
כלל האוכלוסייה	2.5	1.9	3.6	2.4	9.3

מקור: למ"ס, סקר ביטחון אישי

1. אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

2. אפשר להיפגע מכמה סוגי עבירות לכן יתכן כי סיכום הנפגעים גדול מסך-הכול

לוח 3.46ב: בני 65+ וכלל האוכלוסייה* החוששים להיפגע מעבריינות במידה רבה או רבה מאד לפי מין, 2020

אחוזים

מאפיינים			סה"כ	גברים	נשים
חוששים להיפגע מאלימות באזור המגורים					
בני 65+	7.7	(6.5)	(8.7)		
כלל האוכלוסייה	9.6	8.2	10.9		
חוששים להיפגע מעבירה מקוונת עקב שימוש באינטרנט					
בני 65+	12.3	12.2	12.4		
כלל האוכלוסייה	21.3	19.7	22.8		

מקור: למ"ס, סקר ביטחון אישי

* אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

לוח 3.47: שביעות רצון מתחומי חיים שונים ומאזור המגורים בקרב בני 65+ וכלל האוכלוסייה⁽¹⁾, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים

מרוצים מ:	סה"כ	מרוצים מאוד	מרוצים	לא כל כך מרוצים	בכלל לא מרוצים
חיים (באופן כללי)					
בני 65+	100.0	31.4	56.7	9.8	2.1
כלל האוכלוסייה	100.0	38.4	51.6	8.3	1.7
מצבם הכלכלי					
בני 65+	100.0	14.3	58.9	19.9	6.9
כלל האוכלוסייה	100.0	13.6	50.8	25.3	10.3
הקשר עם בני המשפחה⁽²⁾					
בני 65+	100.0	63.6	31.9	3.4	1.1
כלל האוכלוסייה	100.0	64.1	31.4	3.5	1.0
דירת המגורים (באופן כללי)					
בני 65+	100.0	41.8	50.1	6.4	1.8
כלל האוכלוסייה	100.0	40.3	47.9	9.0	2.8
היחסים עם השכנים⁽³⁾					
בני 65+	100.0	30.1	58.2	8.2	3.4
כלל האוכלוסייה	100.0	32.4	55.0	9.0	3.7
אזור המגורים (באופן כללי)					
בני 65+	100.0	40.5	48.3	8.1	3.2
כלל האוכלוסייה	100.0	40.3	45.0	10.6	4.2
תחושת ביטחון בהליכה לבד באזור המגורים בשעת החשכה⁽⁴⁾					
בני 65+	100.0	35.9	47.3	11.4	5.4
כלל האוכלוסייה	100.0	39.8	40.9	12.8	6.6

לוח 3.47: שביעות רצון מתחומי חיים שונים ומאזור המגורים בקרב בני 65+ וכלל האוכלוסייה⁽¹⁾, ממוצע לשנים 2018-2020 (המשך)

אחוזים

מרוצים מ:	סה"כ	מרוצים מאוד	מרוצים	לא כל כך מרוצים	בכלל לא מרוצים
כמות השטחים הירוקים, גנים ציבוריים, פארקים באזור המגורים					
בני 65+	100.0	20.8	48.6	16.2	14.3
כלל האוכלוסייה	100.0	22.2	38.9	17.0	21.9
הניקיון באזור המגורים					
בני 65+	100.0	14.3	46.2	25.0	14.5
כלל האוכלוסייה	100.0	16.4	42.4	24.7	16.5
התחבורה הציבורית באזור המגורים⁽⁵⁾					
בני 65+	100.0	20.5	49.7	16.7	13.1
כלל האוכלוסייה	100.0	17.6	40.3	20.9	21.2
מצב הכבישים והמדרכות באזור המגורים					
בני 65+	100.0	13.0	49.7	23.5	13.8
כלל האוכלוסייה	100.0	14.8	39.9	25.9	19.4

מקור: למ"ס, הסקר החברתי

1. אוכלוסיית הסקר היא בני 20+
2. מתוך אלו שיש להם משפחה
3. מתוך אלו שיש להם שכנים
4. מתוך אלו שיוצאים מהבית
5. מתוך המשתמשים בתחבורה ציבורית

לוח 3.48: הגדרה עצמית של רמת הדתיות בקרב בני 65+ וכלל האוכלוסייה, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים

מאפיינים	סה"כ	גברים	נשים
בקרב האוכלוסייה היהודית			
סה"כ בני 65+	100.0	100.0	100.0
חרדים	3.9	3.9	3.9
דתיים	10.8	10.8	10.8
מסורתיים-דתיים	14.1	14.8	13.5
מסורתיים, לא כל כך דתיים	24.9	23.5	26.1
לא דתיים, חילוניים	46.3	47.1	45.8
סה"כ כלל האוכלוסייה*	100.0	100.0	100.0
חרדים	10.1	10.6	9.7
דתיים	11.4	11.5	11.4
מסורתיים-דתיים	12.9	12.4	13.4
מסורתיים, לא כל כך דתיים	21.7	20.9	22.4
לא דתיים, חילוניים	43.9	44.7	43.1
בקרב האוכלוסייה הלא-יהודית			
סה"כ בני 65+	100.0	100.0	100.0
דתיים מאוד	10.4	6.2	14.5
דתיים	57.6	54.1	61.0
לא כל כך דתיים	14.9	16.3	13.5
לא דתיים	17.0	23.4	11.0
סה"כ כלל האוכלוסייה*	100.0	100.0	100.0
דתיים מאוד	5.1	3.2	6.9
דתיים	49.1	40.9	57.0
לא כל כך דתיים	28.7	35.8	21.9
לא דתיים	17.1	20.1	14.3

מקור: למ"ס, הסקר החברתי
* אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

לוח 3.49: הגדרה עצמית של רמת הדתיות בהווה בהשוואה לעבר, ממוצע לשנים 2018-2020

אחוזים

מאפיינים	65+	כלל האוכלוסייה*
בקרב יהודים ואחרים		
סה"כ	100.0	100.0
דתיים בהווה יותר מבעבר	15.4	17.3
מידת הדתיות לא השתנתה	66.7	63.9
דתיים בהווה פחות מבעבר	17.9	18.8
בקרב ערבים		
סה"כ	100.0	100.0
דתיים בהווה יותר מבעבר	43.2	30.4
מידת הדתיות לא השתנתה	53.7	64.2
דתיים בהווה פחות מבעבר	3.1	5.4

מקור למ"ס, הסקר החברתי
* אוכלוסיית הסקר היא בני 20+

